

2020 KKTC Cumhurbaşkanlığı Seçimi Hakkında Müdahale Raporu

Raporun Yayınlanma Tarihi:
10 Haziran 2021

Raporu hazırlayanlar:

Mine Yücel, Abdullah Korkmazhan, Orhan Eröner, Mine Atlı, Derya Beyatlı

Raportör:

Tacan Reynar

İÇERİK:

Giriş	2
Siyasilerin tanık olduğu müdahalelerle ilgili röportajlar	3
Gazetecilerin tanık olduğu müdahalelerle ilgili röportajlar.....	10
Olayların kronolojik sıralaması.....	18
Sonuç.....	20
Seçimler hakkında sosyal medya raporu.....	22
Vatandaşlar ile yapılan anket (CMIRS).....	28
Sandık görevlileri ile yapılan anket.....	30

GİRİŞ

Kıbrıslı Türk siyasi hayatı Türkiye'den çeşitli düzey ve şekillerde gerçekleştirilen müdahale örnekleri ile doludur. 2020 yılı Cumhurbaşkanlığı Seçimi'nde de yaşanan müdahaleler ve usulsüzlükler basın ve kamuoyunun gündeminde yer almış ve geniş ölçüde tartışılmıştır. Seçim sürecinde çeşitli şekil ve düzeyde yaşanan müdahale ve usulsüzlüklere Raporda detaylı bir şekilde yer verilmekte, demokratik bir seçim ortamının oluşmasının ve Kıbrıslı Türk toplumunun iradesinin sandığa yansımalarının nasıl engellendiği belgeleri ile aktarılmaktadır.

Her Kıbrıslı Türk gibi bu müdahaleleri ve toplumsal irademizin sandığa yansımamış olmasını kabul etmeyen bizler, seçimlerin hemen ardından inisiyatif üstlenerek Müdahale ve Usulsüzlükleri Raporluyoruz Çalışma Grubu olarak bir araya geldik ve yaşanan müdahaleleri rapor haline getirip kamuoyunun bilgisine sunmak için yoğun bir çalışma yürüttük.

Amacımız müdahale ve usulsüzlüklerle ilgili hazırladığımız bu rapor ile yaşananları tarihe not düşmek, kamuoyunun bilgisine sunmak ve Kıbrıslı Türklerin iradesine yönelik yeni müdahalelerin yaşanmasını önleme çabalarına katkı sunmaktır. Bizler bu doğrultuda çalışmaya, yeni veri ve bilgiler ile bu raporun kapsamını geliştirmeye devam edeceğiz.

Müdahale ve Usulsüzlükleri Raporluyoruz Çalışma Grubu

Mine Yücel (Araştırmacı), Abdullah Korkmazhan (Akademisyen Dr, yazar), Orhan Erönen (İş İnsanı Aktivist), Mine Atlı (Avukat), Derya Beyatlı (Aktivist, Uluslararası Danışman), Tacan Reynar (eski Yargıç, Avukat)

SIYASİLERİN TANIK OLDUĞU MÜDAHALELER:

Raporluyoruz Grubu olarak seçim döneminde müdahale olduğunu ifade eden ve müdahale olmadığını söyleyen bazı adaylara ve yapmış olduğu haberler kamuoyunda tartışma yaratan bazı gazetecilere ulaşarak seçim sürecinde neler yaşadıklarını paylaşmalarını istedik. Bu yapılan görüşmelerde ifade edilenler ana hatlarıyla aşağıda paylaşılmıştır:

Seçime bağımsız aday olarak katılan **Serdar Denktaş** ile yapılan görüşmede kendisinden seçim sürecinde yaşadıklarını paylaşması istenmiştir.

Serdar Denktaş ile 2.12.2020 tarihinde yapılan görüşmede,

- Seçimden önceki Cuma günü bazı vatandaşların banka hesaplarına ödemelerin yapıldığı ve KKTC Merkez Bankası'ndan bankalara bir talimat gönderildiği, bu talimatın, bütün ödemelerin en geç Cuma gününe kadar hepsinin hesaplara geçirilmesi ve bitirilmesi yönünde bir talimat olduğu bilgisine ulaştıklarını, bu olayın bilgilerine gelmesi akabinde tepkisel anlamda kendisinin seçimden çekilmesi yönünde bazı arkadaşlarının öneride bulunduğunu ancak kendisinin arkasından yürüyen insanları ve seçmenlerini yüz üstü bırakmak istemediği için seçimden çekilmediğini;
- Cumhurbaşkanlığı seçimi adaylık başvurusundan önce kendisine seçimde aday olmaması için bazı telkinler olduğunu, bir arkadaşının evinde gece saat 12 raddelerinde Türkiye Milli İstihbarat Teşkilatı (MİT) temsilcileri ile görüştüğünü ve kendisine görevli kişinin 'eğer adaylıktan çekilerseniz Türkiye ile kuramadığınız ilişkilerin (Recep T. Erdoğan ile) bundan sonra kurulabileceğinin söylendiğini;
- Adaylığı sonrası kendisine destek veren kişilerin bazı çevreler tarafından rahatsız edilmeye başlandığını, kendisine destek verecek kişilerin özellikle ziyaret edildiğini, kendisine bazı destek veren işadamlarına baskılar olduğunu;
- Mustafa Akıncı'nın ikinci tura kalacağı belli olduktan sonra kendi partisinin 'altının oyulduğunu';
- Telefonlarının dinlendiğini;
- Kendisi adaylığını açıkladıktan sonraki 15 gün içinde gazeteci Rasih Reşat'ın Türkiye'ye çağrıldığını, ancak Türkiye'ye gitmediğini, kendisiyle çalışmaması için Reşat'a telkinlerde bulunulduğunu;
- KKTC Meclisi'ndeki 7 milletvekili Beyaz Ev'e çağrıldı, bu haberi basına sızdıran kişinin milletvekili Faiz Sucuoğlu olduğu düşünüldü. UBP'deki başkan adaylığından çektilmesinin de bunun intikamı olduğunu;
- Kendisine destek veren bazı medya organlarının daha sonra aday olduktan sonra yön değiştirdiklerini;

- Bazı çevrelerin köy, köy dolaşıp 'Türkiye devleti adına konuşuyoruz' dediklerini, bu ifadenin çok kullanıldığını, kendi seçmenine bu kişilerin 'oyunuz boşa gidecek' diye söylendiğini ve böylece yönlendirildiğini,
- Seçim sürecinde kendisinin resmi plakalı araçlar tarafından takip edildiğini;
- Bazı iş adamlarının devletten bir daha ihale alamazsınız diye tehdit edildiğini;
- Geçmiş yıllarda da müdahaleler olduğunu ancak hiçbir zaman bu kadar 'sahada' çalışılmadığını;
- Recep Tayyip Erdoğan'ın adaya gönderdiği ekibin 27 kişiden oluştuğunu, sahada ise 300 - 400'e yakın kişinin bu ekiple çalıştığını;
- Seçim günü sayım aşamasında sandıkların birleştirilmesi işleminin Yakın Doğu Üniversitesi'nde yapıldığını, oysa ki Yakın Doğu Üniversitesi'nin seçimde tarafını açıkça ortaya koyduğunu, tarafsız olmadığını, seçim günü Yakın Doğu Üniversitesi'ne temsilci göndermek istediğini ancak orada görevli 'savcı'nın, gözlemcisini içeriye almadığını;
- Seçimin yapılması şekline göre kendisinde soru işaretleri olduğunu, oy pusulalarının devlet tarafından basıldığını ve istenildiği kadar oy pusulası hazırlayıp görevlilerin sandıklardaki oyları değiştirmesine olanak olduğunu, bu durumun kendisinde şüpheye sebep olduğunu söyleyen Sn.Denktaş, 'Mühürler kimin elinde?' diyerek de bu yöndeki kuşkusunu ifade etmiştir.
- Sn.Denktaş bundan sonra KKTC için 'iltihak' olasılığının çok yüksek olduğunu belirtmiştir.
- İlk turdan sonraki gün UBP'nin elinde TC Lefkoşa Büyükelçiliği tarafından verilen sandığa gitmeyen kişilerin listesi olduğunu söyleyen Denktaş, 'Bunu elçiliğe kim verebilirdi? Yakın Doğu.' demiştir.
- Devlet televizyonu olan BRT'de eşit katılımın yasaklandığını, bunun seçim haberlerindeki ağırlıktan belli olduğunu;
- Basının özgür olmadığını, işadamları üzerinde baskı kurularak basının tavrının değiştirilebileceğini,
- Trollerin bu yapılan seçimlerde inanılmaz etkili olduğunu, bir açıklamanın altına yazılan ilk yorum olumsuz ise gerisinin de her zaman olumsuz olarak yazıldığının açıkça görülebileceğini,
- Mutlaka oy satın almanın önüne geçmenin bir yolunun bulunması gerektiğini ifade etmiştir.

Sn.Serdar Denktaş'ın ifadelerine göre özetle:

- Adaylıktan çekilmesi için kendisine MİT tarafından baskı kurulmuştur. Telefonları dinlenmiştir, resmi araçlarla takip edilmiştir.
- Seçimler adaylar arasında adil ve eşit bir şekilde gerçekleşmemiştir.
- Seçimlere TC Lefkoşa Büyükelçiliği'nin müdahalesi vardır.

- Seçimlere TC Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan tarafından görevlendirilen ekipler tarafından saha çalışması yapılarak müdahale edilmiştir.
- Seçim sonuçlarının tarafsız olmayan kurumlarda birleştirilmesi yapılmış, denetime ve gözetime izin verilmemiştir.
- Pusula basımı ve sayımı konusunda ciddi kuşkular vardır.
- Basın özgür değildir, basına baskılar yapılmıştır, troller seçimde etkin rol oynamıştır.

Seçime bağımsız aday olarak katılan **Mustafa Akıncı** ile yapılan görüşmede kendisinden seçim sürecinde yaşadıklarını paylaşması istenmiştir.

Mustafa Akıncı ile 15.1.2021 tarihinde yapılan görüşmede,

- Seçimlere ağır ve açık bir şekilde Türkiye'nin müdahalesinin olduğunu;
- Crans Montana sürecinden sonra başlayan bir itibarsızlaştırma sürecinin yaşandığını ve bunun yaklaşan seçimlere yönelik olduğunu, gerek Kıbrıs Sorunu gerekse Maraş'ın açılma sürecinde yapılanların ve Türkiye Cumhuriyeti yetkililerinin KKTC Cumhurbaşkanı'nı ziyarete gelmemesinin de bunlara dahil olduğunu;
- KKTC Cumhurbaşkanı olarak görev yaptığı esnada bazı görüşlerini ifade etmesine, tahammülsüzlük oldu. Örneğin, Suriye'de diplomasi ve diyalogla çözüm bulunması yönündeki görüşüne karşılık bunun çok çarpıtılarak karşılığında saldırıldığını; tüm bu olanlara Türkiye muhalefetinin de sessiz kaldığını;
- TC Lefkoşa Büyükelçilik görevlilerinin köylere gidip orada temaslar yaptığı ve Mevlüt Çavuşoğlu geldiği zaman da Karpaz'a gittiğini basından takip ettiğini;
- Seçim yaklaştığında TC Lefkoşa Büyükelçisinin Türkiye'ye gidip döndükten sonra KKTC'de Beyaz Ev'de bazı UBP milletvekillerini çağırdığını ve kendilerine 'karşınızda sadece büyükelçi değil TC devleti var' dediğini bildiklerini. Basına sadece elçinin orada olduğu yansıdığı olmasına rağmen o toplantıda Kolordu Komutanı ve buradaki MİT sorumlusunun da bulunduğunu, toplantıda 'Türkiye Cumhuriyeti kesinlikle Tatar'ı istiyor. Akıncı'yı istemiyor. TC için bu bir beka sorunudur. Siz de Tatar'ın seçilmesi için uğraşacaksınız' dediğini, ondan sonraki süreçlerde milletvekillerinin takip altında tutulduğunu, somut görevler verildiğini (konvoya şu kadar araba getir gibi veya sorumlu olduğun sandıktan şu kadar oy çıkacak gibi) gözlemlediklerini;
- Seçim sürecinde de bu milletvekillerinin takip edildiğini, UBP'nin bu seçimde taşeron rolünü oynadığını, asıl seçimi yönetenlerin TC adına hareket ettiğini söyleyen güçlendirilmiş bir ekiple MİT olduğunu, halen de burada olduklarının söylendiğini, sonrasında UBP kurultayına müdahaleler olduğu dönemde de bu ekibin burada olduğu ve yaptıkları girişimleri duyduklarını, burada bu ekibin sürekli bir hareket halinde olduğunu;

- Bu kişilerin tehditlerini ve tavırlarını açık bir şekilde gösterdiklerini ve bunun yine açıkça toplum tarafından da bilinmesini istediklerini, devamlı surette 'Akıncı kazanamayacak. Biz her tedbiri aldık. Kazanırsa da orada kalamayacak.' dediklerini, bu kişilerin farklı kişilere zehirleme, kaza gibi şeylerden bahsettiklerini, hayatına kastedebilecekleri mesajını verdiklerini, bu yönde bir mesajın da o dönemde sosyal medyada paylaşıldığını;
- Büyükelçinin Beyaz Ev'deki toplantısı sonrasında kendisini makamına davet ettiğini ve bu yapılanın ne kadar yanlış olduğunu ve büyükelçinin görevinin gelen yanlış talimatları uygulamak değil de yanlış kararlar aldırılmama ve alınan yanlış kararların düzeltilmesini sağlamak için çalışmak olduğunu söylediğini, kendisinin Büyükelçiye hitaben 'bu yaptığınız sonuç verse bile burada açacağınız yarayı tamir etmek hiç kolay olmayacaktır' dediğini, Ayrıca AKP'nin ve Türkiye'deki siyasi partilerin Kıbrıs şubelerini açmanın da en büyük yanlış olduğunu kendisine ilettiğini, TC Lefkoşa Büyükelçisinin kendisine hitaben, 'siz federasyon istiyorsunuz, Türklükle ilgili olarak da siz ayrı bir kimlik peşindesiniz, Kıbrıslı Türk kimliğinin peşindesiniz, Türkiye bütün kurumlarıyla burada değişim olmasını ister' dediğini, kendisinin Büyükelçiye hitaben, Beyaz Ev'deki toplantıda yanında kolordu komutanı ve MİT temsilcisinin de olduğunu bildiğini ve o konuşmada benim ailemin de tehdit edildiğini söylediğini, Beyaz Ev'deki toplantıda 'herkesin TC'nin ne istediğini bilmesini sağlayacağız' denildiğini ve bunun içinde de benim akrabalarımın birinin ismi de sayıldığını, Büyükelçiye bu söylediklerini Ankara'ya iletmesi için yazılı olarak bir mektup da verdiğini, toplantıdan 3 saat sonra mektupta yazılan bir konunun (elçiliğe dernek temsilcilerinin çağrılıp kendilerine telkinler yapıldığı) gerçek olmadığını söyleyip mektubu özel kalem müdürüne geri getirdiğini;
- Cumhurbaşkanlığı Özel Kalem Müdürü Cenk Gürçağ aracılığı ile Cumhurbaşkanının tehdit edildiğini, geçmişte bu tarz müdahalelerin hep saklı kaldığını ancak Sn.Gürçağ ile yaptıkları görüşme sonrası kendi içlerinde bir değerlendirmede bulduktan sonra ve bütün riskleri göze alarak bu tehditlerin gizli kalmaması gerektiğini kararlaştırdıklarını,
- Gürçağ aracılığı ile tehdit edilmesi sonrasında Büyükelçiyi makamına tekrar çağırdığını ancak bu kez kendisine 'Ankara'nın talimatıdır' denerek gelemeyeceğinin bildirildiğini;
- Yine huzuruna Güvenlik Kuvvetleri Komutanını da çağırdığını, 'Sen bu ülkenin güvenliğinden sorumlusun, polis sana bağlıdır. Sınır ve iç güvenlik. Bunları anlatıyorum, bilgin olsun. Normal bir ülke olsak sana bu gelenleri ve bizi tehdit edenleri tutuklaman için emir verdirdim' dediğini,
- Diğer seçimlerde yaşanan müdahalelerden farklı olarak bu seçimde TC'nin bütün kurumlarıyla ve AKP-MHP milletvekillerinin sahada olduğunu, KKTC'deki 3 partinin Ankara'ya çağrıldığını ve şu anki (UBP-DP-YDP) hükümetin kurduğunu,
- Seçim döneminde spor kulüplerine, derneklere, bireylere ihtiyaç listelerinin oluşturulduğunu, paralar dağıtıldığını,

- Seçim sonuçlarına bakıldığında demografik yapı nedeniyle özellikle İskele ve Mağusa'da Türkiye'nin etkisinin ciddi bir şekilde görülebileceğini;
- Seçimden aylar önce her ev taciz boyutunda Türkiye'den 'anket' adı altında 2/3 defa arandığını, seçmenin eğiliminin öğrenildiğini ve bu çalışma yapıldıktan sonra seçmenin yönlendirildiğini, bunların yönlendirme olduğunu baştan itibaren söylediklerini, muhtemelen cep telefonu operatörleri ile işbirliği içinde numaralar ve isimler bilerek seçmenlerin arandığını;
- Türkiye'nin bütün istihbarat, devlet ve PR gücünün bu seçimde kullanıldığını, TC Lefkoşa Büyükelçiliğinin UBP seçim karargahı gibi çalıştığını;
- Ayrıca bu dönemde gerçek kişilerden ölüm tehditlerine varan paylaşımlar yapıldığını, televizyonlarda İHA ile vurulma tehdidi yanında 'kazaya kurban gitsin' veya 'kafasına sıkırım' gibi tehditler de gördüklerini, trollerin de ciddi anlamda kullanıldığını;
- Bütün bunlar yaşanırken TC Lefkoşa Büyükelçisinin 'müdahale yoktur' açıklaması yaptığını söylemiştir.

Sn.Mustafa Akıncı'nın ifadelerine göre özetle,

- Türkiye tarafından seçime açık müdahale yapılmıştır. TC tüm kurumlarıyla seçim çalışmalarına müdahale etmiştir. TC Lefkoşa Büyükelçiliği seçim karargahı gibi çalışmıştır.
- KKTC Cumhurbaşkanı ailesiyle birlikte ölüm tehditleri almıştır, çeşitli karalama kampanyalarına uğramıştır ve troll saldırılarının hedefi olmuştur.
- Bu süreçte Cumhurbaşkanlığı Özel Kalem Müdürü Cenk Gürçağ'a ulaşılarak MİT tarafından Cumhurbaşkanı tehdit edilmiştir.
- TC Lefkoşa Büyükelçisi, seçime müdahale ile ilgili Cumhurbaşkanlığı'nın yapmış olduğu uyarıları dikkate almamıştır.
- Bir istihbarat örgütü olan Türkiye Milli İstihbarat Teşkilatı (MİT) seçimde aktif görev almıştır, tehdit ve yönlendirme yapmıştır.
- Seçim sürecinde Türkiye kaynaklı para aktarımları olmuştur ve bunlar seçmenlere dağıtılmıştır.

Cumhurbaşkanı Özel Kalem Müdürü **Cenk Gürçağ** ile 6.1.2021 tarihinde yapılan görüşmede,

- Eylül ayı başlarında TC Büyükelçiliğinde Ahmet isimli MİT temsilcisinin kendisine bir aracı vasıtası ile ulaştığını ve 'benim Ankara'daki en üst düzey amirlerim sizinle Ankara'da görüşmek istiyor' dediğini, kendisinin de görevi gereği bunu Cumhurbaşkanına söylemeden cevap veremeyeceğini söylediğini, kendisinin Cumhurbaşkanı ile görüştüğünden ve bunun uygun olmadığına karar verdikten sonra seçim sonrasında kabul ederlerse resmi olarak Ankara'ya gidebileceğini kendilerine ilettiğini;
- 17 Eylül 2020 tarihinde Ahmet isimli şahsın tekrar kendisine ulaştığını ve 'arkadaşlarımız sizinle görüşmek üzere Ankara'dan geldi, yemek yiyebilir miyiz' dediğini ve bu kişileri 'en üst düzey amirler' diye tanıttığını, kendisinin de kamuya

açık bir restaurantta buluşabileceklerini ancak seçim ortamında kendisinin Beyaz Ev veya elçiliğe gitmesinin uygun olmayacağını belirttiğini;

- 18 Eylül 2020 tarihinde saat 19.00'da Girne Archway Restorant'ta buluşmak üzere anlaştıklarını, saat 19.00'da restorana gittiğinde böyle bir rezervasyon olmadığını gördüğünü, bu esnada telaşla içeriye bir kadının girdiğini ve kendisinin elçilikte Ahmet beye bağlı çalışan bir MİT mensubu olduğunu söylediğini, bir yanlış anlaşılma olduğunu ve Merit Park Hotel'de buluşulacağını kendisine söylendiğini;
- Merit Park Hotel'e gidildiğinde deniz kenarındaki restaurantta buluştuklarını, restorana başka müşteri alınmadığını, ortamda başka masaların bile olmadığını, orada bulunanların kendisine 'hoşgeldiniz' dedikleri zaman 'siz hoşgeldiniz de siz kimsiniz?' diye sorduğunu,
- Kendisine Ankara'dan geldiklerini, Kemal beyin MİT dış operasyonlar başkanı, Osman beyin MİT Yunanistan ve Kıbrıs Bölüm başkanı, Hakan beyin ise 'uzman' olduğunun söylendiğini;
- Kendisinin 'neden buradasınız?' diye sorması akabinde 'Düşman kapıya dayandı. Bizim burada Türkiye'yi seven, Türkiye'ye ihanet etmeyecek, Türkiye ile işbirliği yapacak kişilerin başta olmasına ihtiyacımız var. Onun için buradayız.' denildiğini, kendisinin neden buraya çağrıldığını sorduklarında ise,

'Çünkü biz baktık, babanız, amcalarınız hepsi TMT'de hayatlarını tehlikeye atmış, milliyetçi insanlar.' denildiğini,

'Amcam, babam ve ayrıca cumhurbaşkanım da savaşta yaralanmış biridir' diye cevap verdiğini,

'Bunu bilmiyorduk. Niye söylemiyor? Rumlara şirin görünmek için olmasın? Akıncı'nın zehirli bir dili var' denildiğini,

- Kendisinin bu ülkenin halkı tarafından seçilmiş bir liderin çalışanı olduğunu ve sohbetin bu şekilde olacaksa oradan ayrılacağını söylediğini, cevaben,

'Siz vatansever olabilirsiniz ama vatan hainleriyle çalışıyorsunuz' dedi cevap verildiğini;

- Devamında ise,

'Meltem Samani tarih kitaplarında tarihinizi değiştirdi. Şanlı Kıbrıs direnişini tarihten çıkardı. Rumların istediğini yaptı. Cumhurbaşkanı'nun demeçleri Ali Bizden yazdırıyor. Ali Kışmir, Gürdal Hüdaoğlu ve en büyük akıl hocalarından Mine Yücel. Bunlar Rum tarafına yakın, istihbarata çalışan kişiler. Hepsini yargılanacak. Biz Akıncı'yı orada istemiyoruz. Zaten kazanamayacak. Kazanamaması sağlanacaktır. Kazansa da hiçbirşey eskisi gibi olmayacaktır. Ona yakın olan herkesin aldığı nefese kadar haberimiz vardır. Mustafa

Akıncı'ya iletmeni hassaten rica ederim. Adaylıktan çekilmesi başta kendisi için, ailesi için ve yakın çalışanları için en hayırlı olacaktır. Söyle bu akşam Facebook'tan yazsın. Biz en yukarıdan geliyoruz. Hiç kimse ve hiçbir şey Türkiye'nin bekasından önemli değildir.'

denildiğini, kendisinin neden çekilmesini istediklerini, zaten kaybedecek dediklerini hatırlatarak sorduğunda ise 'uğraştırmasın bizi' diyerek cevap verdiklerini ifade etmiştir.

Seçime bağımsız aday olarak katılan **Kudret Özersay**'dan randevu talep edilmiş, olumlu yanıt vermesine rağmen sonrasında geri dönüş olmamıştır. Kudret Özersay ile görüşülememiştir.

Seçime YDP adayı olarak katılan **Erhan Arıklı**'dan randevu talep edilmiş ancak kendisinden yanıt alınamamıştır.

Seçime CTP adayı olarak katılan **Tufan Erhürman** ile yapılan görüşme metne dökülmüş, ancak kendisi rapor yayınlanmadan hemen önce beyanlarının altına imza atmayı doğru bulmadığını belirtmiştir. Bu yüzden, kendisiyle 07.01.2021 tarihinde yapılan röportaja raporda yer verilmemiştir.

GAZETECİLERİN TANIK OLDUĞU MÜDAHALELER:

Kıbrıs'ın kuzeyinde Basın Emekçileri Sendikası Başkanı olan Gazeteci **Ali Kışmir**'den seçim sürecinde yaşadıklarını paylaşması istenmiştir.

Ali Kışmir ile 7.1.2021 tarihinde yapılan görüşmede,

- İlk turdan 2.5/3 hafta önce kendisini birisinin aradığını ve Türkiye'den gelen bir ekip tarafından kendisiyle görüşmek istendiğini, bu görüşmenin seçimle ilgili olduğunu, kendisinin kabul etmesi üzerine Girne'deki Archway Restaurant'ta buluşmak üzere anlaştıklarını,
- Kendisinin arayan kişileri tanımadığı ve güvenli hissetmediği için Münür Özdiren ile birlikte oraya gittiğini, bir kişinin kiralık bir araçla geldiğini ve 'buyurun gidelim' dediğini, yalnız gitmek istemediğini söylemesine rağmen gizlilik açısından yalnız gitmesi gerektiğinin kendisine söylendiğini, bunun üzerine yalnız gitmek zorunda kaldığını, bu kişiyle Girne Merit Hotel'e gittiklerini, iki kişinin de orada beklediğini, kendisine 'biz Türkiye Cumhuriyeti'nin buradaki elçileriyiz' dediklerini ve seçim hakkında ne düşündüğünü sorduklarını söylemiştir. Kendisinin bu soruyu neden sorduklarını sorduğunu, kendisine hitaben,

'O zaman daha açık konuşalım. Biz Mustafa Akıncı'nın seçilmemesi için buradayız. Bu adam seçilmeyecek. Bu adam Amerikan ajanıdır. Bu adam TC düşmanıdır. Bu adam Rumlarla işbirliği içerisindedir' dediklerini, kendisinin de 'liderim hakkında bu şekilde konuşamazsınız' dediğini aktarmıştır.

- Mustafa Akıncı'yı açıkça desteklememesinin istendiğini, ancak kendisinin bunu reddettiğini, 'TC ile Kıbrıslı Türklerin arasının iyi olmasını isteriz' dediklerini ve Akıncı'ya aynen şu ifadelerin iletilmesini istediklerini:

'Seçildiği takdirde başına çok kötü şeyler gelecek. Onun için şimdide çekilsin alsın biletini siktirsin gitsin Amerika'ya. Biz onun Yunan damadının olduğunu da biliyoruz, kızının ne işler çevirdiğini de biliyoruz. Türkiye'nin ve KKTC'nin geleceği için Akıncı'nın seçilmemesi gerekir. Akıncı seçildiği takdirde çok kötü şeyler olacak. Başına birşey gelecek bu ne olur bilmiyoruz. Zaten şimdi oturduğu koltukta sembolik bir şekilde oturuyor. Görev süresi bitmiş bir heriftir. Seçilsin ya da seçilmesin seçim sonrasında elimizde bir liste var. Bütün Türkiye düşmanları ve ajanlarını biliyoruz. Hepsini Türkiye'ye kaldıracğız.';

- Kendisinden önce 50'ye yakın gazeteciyle konuştuklarını ve hepsinin ikna olduğunu, bir tek kendisinin ikna olmadığını kendisine söylendiğini;

- 11 Ekim gecesi ilk tur sonrası Akıncı seçim ofisinin önünde bir adamın yanına gelerek 'seni istiyorum lan' dediğini ve yanındaki arkadaşların müdahalesi sonucu bu kişinin oradan koşarak kaçtığını söylemiştir.

Cumhurbaşkanlığı seçimine aday olan Serdar Denktaş'ın seçim kampanyasında profesyonel olarak görev üstlenen Gazeteci **Rasih Reşat**'tan seçim sürecinde yaşadıklarını paylaşması istenmiştir.

Birçok konuda detay vermekten kaçınan Reşat, 11.1.2021 tarihindeki görüşmede,

- Kuzey Kıbrıs'ta gazetecilik yapan ancak siyasal iletişim konularında da uzmanlaşıp zaman zaman seçim kampanyalarında da danışmanlık yapan Rasih Reşat, kendisini her zaman Türkiye'ye yakın hissettiğini ve Türk yetkililerle görüşmelerde yıllardır bulunduğunu ifade etti.
- Reşat, son Cumhurbaşkanlığı seçimlerinde Türk yetkililerinin kendisine karşı çok farklı bir tavır içerisine girdiğini ve seçimde Ersin Tatar'ın seçim kampanyasında yer alamadığı için kendisine karşı hasmane bir tavır içerisine girdiklerini belirtti. Cumhurbaşkanı Adayı Serdar Denktaş'ın teklifi üzerine seçim kampanyasına görev alması önceleri Türk yetkililerini rahatsız etmediğini kendisine ilettiklerini ifade eden Reşat, daha sonra Türkiye'den görevlendirilen ekibin direktifi ile baskı altına alınmaya çalışıldığını söyledi. Reşat, daha önce son derece dostane ilişki içerisinde olduğunu ifade ettiği Türkiye Cumhuriyet elçilik mensuplarının, artık emredici, talimat verici bir üslup takındıklarını ve bundan son derece rahatsız olduğunu ifade etti.
- Reşat, kendisine yapılan farklı farklı teklifleri ve ikna yöntemlerini de reddettiğini söyledi. Serdar Denktaş'ın seçim kampanyasının görsel ve mesaj içeriği açısından başarılı geçmesi üzerine Tatar'ın seçim kampanyasını yürüten Türkiye'deki ekip yeniden temasa geçerek, bulunduğu kampanyayı terk edip, Tatar'ın kampanyasına dahil olması ile ilgili tekliflerini yinelediklerini kaydetti.
- Birçok gazeteci ve kanaat önderi ile temasa geçildiğini o süreç içerisinde duyduğunu ifade eden Reşat, birçoğunun talepler karşısında direnemediğini ve istenileni yaptığını, reddedenlerin ise ilişkilerinin kendisi gibi bir daha düzelmek üzere bozulduğunu ifade etti.
- Reşat süreç içerisinde, kendisi gibi birçok insanın yerel unsurlar tarafından Türkiye'den gelen yetkililere hedef olarak gösterildiğini ve 'Bu kişi bizi desteklemiyor. Üzerine gidilmesi lazım' diye işaret edildiğini ve işlemin yerel unsurlar tarafından yönetildiğine olan inancını belirtti. Bu konuda Tatar ve ekibinin KKTC ölçeklerinde çok yüksek boyutlarda ve dışarıdan temin edildiği belli olan bütçelerle çalıştıkları kampanyanın her aşamasında hissedildiğini de sözlerine eklemiştir.
- Kendisinin profesyonel olarak bir seçim kampanyasında görev üstlendiğini ancak gerek Tatar'ın ekibi, gerekse de Tatar için Türkiye'den gönderilen ekip ile onların ihtiyaçlarını gideren elçilik mensuplarının bunu anlamamakta ısrar ettiğini ve bu

nedenle kendisinin o çevrelerde istenmeyen adam ilan edildiğini çok net bir şekilde hissettiğini ifade etti.

Özgür Gazete'nin Genel Yayın Yönetmeni olan Gazeteci **Pınar Barut**'tan seçim sürecinde yaşadıklarını paylaşması istenmiştir.

Pınar Barut ile 11.1.2021 tarihinde yapılan görüşmede,

- Yapmış oldukları araştırmalarda Türkiye'den birçok seçmenin seçim döneminde bankalar vasıtasıyla hesaplarına para 3,000'er TL para yatırıldığını, bu işin aracıları olan kişiler olduğunu ve bu kişilerin Türkiye'den bir para gelecek eğer bundan yararlanmak istersen Tatar'a oy vermen gerekir, bunun için de sandıklarda bazı seçmenler kullandığı oyun fotoğrafını çekmek zorunda kaldılar, çünkü karşılığında bir para aldılar ve bunu ispat etmek istediklerini, seçim gününde böyle çok haberler yayınladıklarını,
- Kendisine yapmış olduğu araştırmada bir bilgi geldiğini, AKP reklam ekibinin KKTC'de seçim için iki-üç otele ayrılmış durumda kaldığını ve Ersin Tatar'ın reklam propagandasını yaptıklarını', Fuat Oktay'ın isminin bu ekiple birlikte anıldığını, kendilerinin haber ekibi olarak önce oteli belirlediklerini, o dönem pandemi nedeniyle karantina şartının olduğunu, bu kişilerin uçaktan iner inmez Girne'de Lords Palace Otel'e yerleştirildiklerini ve Lords Palace Otel'in o dönemde karantina oteli olmadığını, burada 20 oda tutulduğunu öğrendiklerini, başka otellerde de ekiplerin bulunduğunu, Lords Palace'da 10-15 kişilik bir call center ekibi oluşturulduğuna dair bazı bilgiler de edindiklerini ve bu ekibin sivil toplum örgütlerinden, spor kulüplerinden aldıkları yaklaşık 10000 kişilik bir listeyi teker teker arayıp Ersin Tatar'a oy vermelerini istedikleri yönünde kendilerine haber ulaştığını;
- Kendilerinin haber ekibi olarak gazete manşetinden haber yaptıkları 'İşte Müdahalenin Fotoğrafları' isimli haberin ilk fotoğrafını gece saat 2:30'da elde ettiklerini, o fotoğrafta gece saat 2:30'da Ersin Tatar'ın ve Hasan Taçoy'un otele girip çıktığının görüldüğünü ancak en önemli hususun bu fotoğraflarda Recep Tayyip Erdoğan'ın yardımcısı Fuat Oktay'ın ekibinin başındaki Ali Genç'in orada olduğunun görüldüğünü, gece boyunca kendilerinin ekibi görüntülediklerini, ekibin elinde turuncu bir dosya olduğunu, ertesi gün ise Tatar'ın otele geldiğini, çıktığını ve elinde bir turuncu dosya olduğunu, hatta kendilerinin ekibin 'adama anlatıyoruz, anlatıyoruz kaç gündür hâlâ ne yapacağını anlamadı' gibi ifadeler kullanıldığını duyduklarını, yaptıkları haberin hiçbir şekilde yalanlanmadığını;
- Haberin yapılması ardından KKTC Başbakanlık Basın Bürosundan gazeteye ve haberi yapan gazetecilerin 'casus' oldukları ve yabancı istihbarat örgütleriyle çalışan ajanlar olduklarına dair resmi kanaldan bir basın açıklamasının yayınlandığını, bu haberi yayınlamaları ardından ölüm tehditleri aldıklarını, bazı açıklamaların yapıldığını ancak kimsenin çıkıp bu haber yalandır demediğini;

- Dönemin Başbakanı Ersin Tatar'ın gazeteye dava açacağını söylediğini ve itham yabancı istihbarat örgütleri olduğu nedeniyle de bunun belirlenmesi görevinin dönemin Dışişleri Bakanı Kudret Özersay'a düştüğünü, Serdar Denktaş'ın Kudret Özersay'a 'Dışişleri Bakanı olarak bize söyler misiniz ajanlar kimlermiş, hani dava açacaksınız?' diye soru sorduğunu, polisin soruşturmayı başlattığını ancak kendilerine habercilik dışında dava açılacak hiçbir şey olmadığı için dava gelmediğini, fotoğrafı çekenin kim olduğunu belirlemek için bütün kamera görüntülerini polisin topladığını, fotoğrafı çekenin kendisi olduğunu, dönemin bakanı Hasan Taçoy'un kendisine hitaben 'görüntülerin masamdadır' dediğini, onların iddiasının fotoğrafların kendilerine servis edildiği yönünde olduğunu ancak kamera kayıtlarının ortaya çıkması ile ellerinde hiçbir şey kalmadığını, dava açamadıklarını ancak kendilerinin Ersin Tatar ve Başbakanlık aleyhine hakaret davası açtıklarını;
- Kendilerinin yapılan açıklamalar nedeniyle fanatik kesimler tarafından yoğun şekilde sahte hesaplardan ölüm tehditleri aldıklarını, bir hususun da bilgilerine geldiğini, TC Büyükelçisinin kendilerini tutuklatmak için Başsavcıyı elçiliğe çağırdığını, bu esnada bazı siyasilerin (Serdar Denktaş, CTP adına Erdoğan Sorakın, LTB başkanı Mehmet Harmancı ve sendikalar) kendilerine destek olduklarını ve böylece bu olayın daha ileriye taşınmadığını;
- Elçiliğin KKTC Başsavcılıktan görüş aldığını ve kendilerini tutuklatmak için çaba sarf ettiğini bildiklerini, haberi yaptıktan sonra kendilerine UBP içerisinden muhbirinizi söyleyin diye birçok aracı ulaştığını ancak kendilerinin haber kaynaklarını deşifre etmediklerini, bunu yapamayacaklarını söylediklerinde ise 'peki o zaman Türkiye'ye gittiğinde havaalanında casusluk, ajanlık suçundan tutuklanacaksınız' tehdidini aldığını, o tarihten sonra da Türkiye'ye pandemi nedeniyle hiç gitmediğini ancak ileride Türkiye'ye gittiği takdirde herhangi bir havaalanında tutuklanma ihtimali olduğunu düşündüğünü, söylemiştir.

'İŞTE MÜDAHALENİN FOTOĞRAFLARI' İle ilgili haber ve gazete manşeti:

İŞTE MÜDAHALENİN FOTOĞRAFLARI - Özgür Gazete - Tarih: 5.10.2020

TC Cumhurbaşkanı Yardımcısı Fuat Oktay'ın Basın Danışmanı Ali Genç'in liderliğindeki, yaklaşık 20 kişilik AKP reklam ekibi, Tatar ve ekibiyle her gece Lord's Palas'da buluşuyor. Ülkenin kaderini etkileyecek toplantılar, gizli saklı otel odasında yapılıyor.

YAKLAŞIK 1 AYDIR BURADALAR

UBP Genel Başkanı ve Cumhurbaşkanı Adayı, Başbakan Ersin Tatar'ın seçim çalışmalarını yürütmek için görevlendirilen heyet, Girne'de Lord's Palace Hotel'de konaklıyor. Ülkeye yaklaşık 1 ay önce giriş yaptıkları öğrenilen 20 kişilik ekip, her gece Tatar ve ekibi ile görüşüyor

RAPOR VERİYORLAR, TALİMAT ALIYORLAR

Tatar ve ekibi, TC Cumhurbaşkanı Yardımcısı Fuat Oktay'ın Basın Danışmanı Ali Genç ve heyeti ile her gece geç saatlerde, kaldıkları otelde bir araya geliyor. Günün raporunu alan heyet, ertesi gün sahada nasıl bir çalışma yapılacağına dair önceden belirlenen rotayı da Tatar ve ekibine veriyor.

TAÇOY'U GENÇ UĞURLADI

Türkiye'den gelen heyet, karantina oteli olmayan bir otelde kalıyor. Zaman zaman otelden ayrılan ekip, genelde seçim çalışmaları kapsamında sahaya inmiyor ancak saha ayaklarına gidiyor. Ekonomi ve Enerji Bakanı Hasan Taçoy da heyetle görüşmek için geçtiğimiz gece otele gitti. Gece saat 02:30'da otelden ayrılan Taçoy'u, heyetin lideri Ali Genç uğurladı.

TATAR ELİNDE DOSYALARLA

Ayrıca, Başbakan Tatar'ın, Cumhurbaşkanı adaylarıyla katılacağı program öncesi otele son gelişinde elinde tuttuğu turuncu dosya da dikkat çekti. Aynı dosyanın daha önce, Genç'in yanındaki ekip elemanlarının elinde de görülmesi, ekip tarafından hazırlanan dosyanın Tatar'a verildiğini düşündürdü.'

TC Cumhurbaşkanı Yardımcısı Fuat Oktay'ın Basın Danışmanı Ali Genç'in liderliğindeki, yaklaşık 20 kişilik AKP reklam ekibi, Tatar ve ekibiyle her gece Lord's Palas'da buluşuyor. Ülkenin kaderini etkileyecek toplantılar, gizli saklı otel odasında yapılıyor

İşte müdahalenin FOTOĞRAFLARI

YAKLAŞIK 1 AYDIR BURADALAR: UBP Genel Başkanı ve Cumhurbaşkanı Adayı, Başbakan Ersin Tatar'ın seçim çalışmalarını yürütmek için görevlendirilen heyet, Girne'de Lord's Palace Hotel'de konaklıyor. Ülkeye yaklaşık 1 ay önce giriş yaptıkları öğrenilen 20 kişilik ekip, her gece Tatar ve ekibi ile görüşüyor

RAPOR VERİYORLAR, TALİMAT ALIYORLAR: Tatar ve ekibi, TC Cumhurbaşkanı Yardımcısı Fuat Oktay'ın Basın Danışmanı Ali Genç ve heyeti ile her gece geç saatlerde, kaldıkları otelde bir araya geliyor. Günün raporunu alan heyet, ertesi gün sahada nasıl bir çalışma yapılacağına dair önceden belirlenen rotayı da Tatar ve ekibine veriyor

TAÇOY'U, GENÇ UĞURLADI: Türkiye'den gelen heyet, karantina oteli olmayan bir otelde kalıyor. Zaman zaman otelden ayrılan ekip, genelde seçim çalışmalarını kapsamında sahaya inmiyor ancak saha ayaklarına gidiyor. Ekonomi ve Enerji Bakanı Hasan Taçoy da heyetle görüşmek için geçtiğimiz gece otele gitti. Gece saat 02:30'da otelden ayrılan Taçoy'u, heyetin lideri Ali Genç uğurladı

TATAR ELİNDE DOSYALARLA: Ayrıca, Başbakan Tatar'ın, Cumhurbaşkanı adaylarıyla katılacağı program öncesi otele son gelişinde elinde tuttuğu turuncu dosya da dikkat çekti. Aynı dosyanın daha önce, Genç'in yanındaki ekip elemanlarının elinde de görülmesi, ekip tarafından hazırlanan dosyanın Tatar'a verildiğini düşündürdü

Ekiple görüşmek için her gece geç saatlerde otele gelen Tatar, TV Programına katılacağı akşam ise akşamüstü saatlerinde elinde turuncu dosyayla otele geldi

Saat gece 02:30. Taçoy'u, Genç ve ekibi uğurladı.

2020 KKTC CUMHURBAŞKANLIĞI SEÇİMİNDEKİ OLAYLARIN KRONOLOJİK SIRALAMASI

1. 9.09.2019: Dönemin Cumhurbaşkanı Sayın Mustafa Akıncı'nın dahi haberi olmadan TC Dışişleri Bakanı **Mevlüt Çavuşoğlu Karpaz gibi kırsal bölgeleri ziyaret ederek** Türkiye'nin Lefkoşa Büyükelçisi Ali Murat Başçeri ile birlikte, Yenierenköy Belediye Halk Plajı'nda vatandaşla buluşma toplantısına katıldı.
2. 10 Ocak 2020: Cumhurbaşkanı adayı Kudret Özersay'ın adaylığını açıklamasına müteakip **TC Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan**, Ersin Tatar ile Kudret Özersay'ı Türkiye'ye huzuruna çağırdı. Basına kapalı toplantıya Fuat Oktay ile Mevlüt Çavuşoğlu da katıldı.
3. 11 Şubat 2020: TC Dışişleri Bakanı Mevlüt Çavuşoğlu, **KKTC Cumhurbaşkanı Mustafa Akıncı** için 'ben böylesine dürüst olmayan bir siyasetçiyle hiç çalışmadım' diyerek karalama kampanyası başlattı.
4. 15 Şubat 2020: TC Cumhurbaşkanı Yardımcısı Fuat Oktay ile UBP adayı Ersin Tatar Maraşta 'Kapalı Maraş Açılımı' ismi altında yuvarlak masa toplantısı düzenledi. İlgili tarihte henüz Cumhurbaşkanlığı seçimi ertelenmemişti. Sayın Akıncı'ya söz konusu toplantıya davet yapılmazken Kıbrıs Türk Barolar Birliği gibi örgütler katılım sağlamayı reddetti.
5. 6 Ağustos 2020: Cumhurbaşkanı adaylarından YDP başkanı Arıklı Ankara'ya Ersin Tatar ile çağrıldıkları ve Cumhurbaşkanlığı seçimlerine yönelik Ankara'dan yapılan anketin gösterildiği yönünde açıklama yaptı
6. 14 Ağustos 2020: Cumhurbaşkanı adayı Mustafa Akıncı, İstanbul'dan 'Ada Araştırma' isimli bir şirketin KKTC'de telefon üzerinden anket ismiyle yönlendirme yaptığına dair açıklamada bulundu.
 - 15 Ağustos 2020: Siyasi kulislerde UBP içerisinde dönemin Başbakanı Ersin Tatar'a muhalif olarak yorumlanan milletvekilleri , Türkiye Cumhuriyeti Lefkoşa Büyükelçisi Ali Murat Başçeri'nin daveti üzerine Kolordu Komutanı ile KKTC'deki MİT sorumlusunun bulunduğu Güvenlik Kuvvetleri Komutanlığı'na ait Beyaz Ev'de toplantıya katıldı.
7. 30 Ağustos 2020: CNN Türk'te Ahmet Hakan'ın hazırlayıp sunduğu Tarafsız Bölge programında AKPlı siyasetçi Mehmet Metiner 'İçimizdeki Yunanlılar derken, işte bunları kastediyoruz. Akıncı, Rum ağzıyla konuşuyor. Kıbrısta, Türkiye'nin egemenliğinden kurtulmak istiyoruz diyenlerin başını Akıncı çekiyor' gibi ibareler kullandı.
8. 10 Eylül 2020: AKP'nin havuz medyası Yeni Şafak Gazetesi 'KKTC Cumhurbaşkanı Rumlara Sığındı Türkiye'ye Vurdu – Rumlara Akıncı'sı' şeklinde manşet attı
9. 17 Eylül 2020: Türkiyeli Gazeteci Can Ataklı AKP yetkililerinin Akıncı'yı devireceğini bu yönde bilgi edindiğini 'o iş halloldü' ibarelerini kullanarak Tele 1 ekranında beyan etti.

10. 18 Eylül 2020: KKTC Cumhurbaşkanı Mustafa Akıncı'nın özel kalem müdürü Cenk Gürçağ Ankara'dan gelen MİT Dış Operasyonlar Başkanı Kemal, MİT Yunanistan ve Kıbrıs Bölüm Başkanı Ali ve Hakan isimli MİT uzmanı tarafından yemeğe çağrıldı ve Mustafa Akıncı'nın adaylıktan çekilmesi'nin 'kendisi için, ailesi için ve yakın çalışanları için hayırlı olacaktır' şeklinde tehdit edildi.
11. 2 Ekim 2020: TC Cumhurbaşkanı Yardımcısı Fuat Oktay'ın Basın Danışmanı Ali Genç'in liderliğindeki, yaklaşık 20 kişilik AKP reklam ekibi, Tatar ve ekibiyle her gece Lord's Palas'da buluştu.
12. 6 Ekim 2020: 9 Ocak 2020 tarihinden itibaren, 10 aydır akmayan KKTC-TC arasında akmayan su 'bozulan su borusu tamir edildiği' gerekçesiyle yeniden akmaya başladı. Recep Tayyip Erdoğan Ersin Tatar'ı yanına çağırarak seçim yasakları olmasına rağmen düzenlediği törende 'Kapalı Maraş'ın açacağını ilan etti.
13. 9 Ekim 2020: Cumhurbaşkanı Mustafa Akıncı Reşat Akar'ın sorularına yanıt verirken adaylıktan çekilmesine yönelik tehdit aldığını belirtti.
14. 9 Ekim 2020: 9872 kişi'nin hesabına 'Salgın Sosyal Destek' olarak adlandırılan 2000 TL tutarında yardım yattı.
15. 16 Ekim 2020: YDÜ Rektörünün tüm çalışanlarına Ersin Tatar propagandası yapmaya ve oy vermeye zorlandığı ve baskı yapıldığı açıklandı.

Tarih belirtilmeyen olaylar:

- MİT ajanları Serdar Denктаş ile adaylığını geri çekmesi konusunda görüşme yapar
- Recep Tayyip Erdoğan tarafından yetkilendirilmiş 27 kişilik ekip KKTC'ye geldi.
- Spor kulüplerine malzeme dağıtıldı
- KKTC'ye seçim öncesi 117 milyon TL aktarıldı

SONUÇ

Raporluyoruz Grubu olarak, 2020 yılı KKTC Cumhurbaşkanlığı Seçimi'nin demokratik ve şeffaf bir ortamda gerçekleşip gerçekleşmediği ve Kıbrıslı Türklerin iradesinin tam olarak seçim sonuçlarına ne kadar yansıdığına yönelik yapmış olduğumuz araştırma sonucunu ilk baştan itibaren kamuoyu ile paylaşacağımızı ifade etmiştik.

Bu süreçte Raporluyoruz Grubu seçim süreci ve sonuçlarına yönelik yapmış olduğu detaylı inceleme sonucunda bazı neticelere varmıştır. Bu neticelere varırken, özellikle doğrudan seçime katılan muhatap adaylarla yapılan görüşmeler, yine sosyal medyada seçime yönelik yapılan manipülatif ve dezenformasyon içeren yayınlar, belirli merkezlerden yapıldığını gösteren adaylara yönelik saldırıların incelendiği ve bunun için hazırlanmış olan sosyal medya raporu, yine ilgili seçim sürecinde Türkiye basınının bir kısmının seçime yönelik adayları yine hedef alan söylemleri, seçim günleri seçim sandıklarında görevli bulunan aday temsilcilerinin seçim sürecinde yaşadıkları ile ilgili gözlem ve deneyimleri ile ilgili yine bu rapor içerisinde yer alan anket çalışmasının sonuçları bu raporun nihai sonucu açısından dikkate alınan önemli veriler olmuştur.

Bu süreçte Raporluyoruz Grubu'na birçok ihbar ve şikâyet ulaşıp, bu ihbar ve şikâyetler araştırılmış ve nihayetinde bu rapora son şeklini verirken bunların doğruluk teyidi de yapılmış, bazı şikâyetlerin teyidi için yeterli veriye ulaşılamamış (örneğin Sosyal Sigortalar Dairesi'nde geçici memurlara hangi adaya oy verecekleri yönünde açık beyan istenmesi, yine bir köyde kahvehanede yaşanan silahla tehdit olayı vb.). Ancak özellikle adayların yapmış oldukları beyanlar, yine yukarıda belirtilen anket ile rapor çalışması bu rapor için doyurucu veriler sağlamıştır.

Tüm rapor içeriğinden ve ilgili dönemde kamuoyuna yansıyan açık ihlallerden, seçim sürecinin demokratik, şeffaf, güvenli bir ortamda geçmediği, bazı adayların ölüm tehditleri aldığı, adaylıktan çekilmeleri için şiddet tehdidine maruz kaldıkları açıktır. Yine KKTC Yüksek Seçim Kurulu'nun tüm uyarılarına rağmen, UBP adayı olan dönemin Başbakanı Ersin Tatar'ın seçim sürecinde Seçim ve Halkoyması Yasası'na aykırı olarak propaganda yasağına uymayan hareketleri (Türkiye Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan ile yapılan görüşme ve açıklamalar ile Kapalı Maraş'ın açılması etkinliği), bu süreçte bazı basın yayın organlarına yansıyan ve fotoğraflanan, UBP adayı Ersin Tatar'ın seçim süreci içinde Türkiye'den gelen iktidara yakın siyasi kişilerle Girne'de bir otelde görüşmesi ve bunun basına yansımaları üzerine kendisinin bu iddialara açık ve tatmin edici bir cevap verememiş olması, yine bu süreçte seçime yönelik kamuoyunda ortaya çıkan müdahalelerin yaşandığına ilişkin ve seçime Türkiye'nin açık müdahalede bulunduğuna yönelik tepkilere kayıtsız kalması, Ersin Tatar'ın bu müdahalelerin diğer adaylar aleyhine olacak şekilde özne haline gelmesi, bu süreçte yine diğer adayların (bu raporun röportaj içeriğinden görülebileceği gibi) açıkça adaylıktan UBP adayı Ersin Tatar lehine çekilmeleri için şiddet tehdidi ile açık saldırıların

hedefleri haline gelmeleri, halihazırda seçim sürecinde Cumhurbaşkanlığı görevini yürüten bağımsız aday Mustafa Akıncı'nın ve ailesinin açık saldırı tehdidi altında oldukları, yine KKTC Cumhurbaşkanlığı'nın Özel Kalem Müdürlüğü'nün kendilerini MİT ajanları olarak tanıtan kişiler tarafından doğrudan ölüm tehdidinde bulunulması ve Mustafa Akıncı'nın adaylıktan çekilmesi ve/veya aday olmaması için bu yönde baskı yapılmış olması, yine diğer adaylardan Serdar Denktaş'ın bu yönde tehditkar ve saldırgan ifadelere maruz kalması, sosyal medyada UBP adayı dışındaki adaylara ve özellikle bağımsız aday Mustafa Akıncı'ya yönelik yoğun şekilde troll saldırılarının bu seçim döneminde artmış olması ve bu saldırıların doğrudan seçim sonucunu değiştirmeye yönelik dış müdahalenin bir propaganda aracı haline gelmesi, seçim sandıklarında görevlilerin seçim günü yaşadıkları, yapmış oldukları gözlemler bize 2020 yılı içinde gerçekleşen KKTC Cumhurbaşkanlığı seçiminin eşit koşullarda, şeffaf ve demokratik bir ortamda geçmediğini, bazı adayların ciddi ölüm tehditleri aldıklarını, bazı adayların ise Türkiye'den aktarılan bazı maddi kaynak ve siyasi desteklerle seçim propagandası yürüttüğünü göstermektedir.

Tüm raporun içeriğine ve ilgili dönemde yaşanan gelişmelere bakıldığında, 2020 KKTC Cumhurbaşkanlığı Seçimi gerek Kıbrıslı Türklerin siyasi iradesinin sandığa yansımadığını, gerekse de demokratik kültürün ve bağımsız ve egemenliği olduğu iddia edilen bir yapının tam tersi şekilde Türkiye'den yapılan açık müdahaleler ile meşruiyet krizi yaşadığı bir ortama sürüklenmiştir. Özellikle toplumlararası görüşmelerde Kıbrıslı Türkleri temsil eden KKTC Cumhurbaşkanlığı'nı kazanan kişinin Kıbrıslı Türklerin siyasi olarak hiçbir kuşkuya mahal vermeyecek şekilde temsil edildiğinin gösterilmesi gerekli iken, bu seçim süreci sonrasında Türkiye'nin açık müdahaleleri ile seçimi kazanan UBP adayı Ersin Tatar'ın Kıbrıslı Türkleri temsil ettiği iddiası da zayıflamıştır.

Bu rapor, 2020 KKTC Cumhurbaşkanlığı Seçimi'nde bize çok açık Türkiye kaynaklı müdahalelerin yaşandığını göstermiş, seçilen adayın bu nedenle temsiliyetinin ve meşruiyetinin tartışmalı olduğunu ortaya koymuş, en önemlisi de uzun yıllardır Kıbrıs'ın kuzeyinde demokrasi ve insan hakları açısından varoluş mücadelesi sürdüren Kıbrıslı Türklerin bu değerleri ciddi açıdan zarar görmüştür ve kendi iç seçimlerine yönelik Türkiye kaynaklı ağır dış müdahalelerin gerçekleştiği bir seçim süreci ve sonucu yaşandığını göstermiştir.

SEÇİMLER HAKKINDA SOSYAL MEDYA RAPORU:

Seçim döneminde bugüne kadar yaşanmamış ölçüde sosyal medya üzerinden bazı adaylara yönelik saldırılarda ve karalama çalışmalarında bulunulmuştur. Çalışma grubu olarak yapmış olduğumuz incelemede bu sosyal medya hesaplarının 'troll' ağırlıklı 'fake-sahte' hesaplar olduğunu ve aynı tarihlerde faaliyete geçirildiğini tespit ettik. Detaylı yapılan sosyal medya analizi şöyledir:

GİRİŞ

Çin'in Wuhan kentinde ortaya çıkan COVID-19 virüsünün yayılmasını önlemek amacıyla Kıbrıslı Türk otoriteler tarafından alınan bazı tedbirler, 26 Nisan 2019 tarihinde gerçekleşmesi planlanan KKTC Cumhurbaşkanlığı Seçimleri'nin ileri bir tarihe ertelenmesine ve seçime ilişkin bazı miting ve kalabalık kitle toplantılarının iptal edilmesine yol açmıştır.

Mevzu bahis kısıtlamalar, adayların propaganda faaliyetlerini ağırlıklı olarak sosyal medya platformları üzerinden yürüttüğü bir seçim sürecine neden olmuş, ancak bununla birlikte seçimleri sosyal medya üzerinden etkileme amacı taşıyan eşgüdümlü bir çabanın varlığına dair ikna edici kanıtlar tespit edilmiştir.

Bu amaç çerçevesinde organize bir şekilde faaliyet gösteren iki tür şüpheli hesap grubu incelenmiştir: Birincisi 'troll' olarak adlandırılan çeşitli manipülatif, dezenformatif, misenformatif veya provokatif içerikler yayan sahte hesaplar, diğeri ise 'superconnector' olarak tanımlanan, iletileri etkili ve hızlı bir şekilde yayabilme potansiyeline sahip çok takipçili kullanıcılar.

Her iki tür hesap grubunun yalnızca belirli toplulukların etrafında kümelenildiği, paylaşımlarıyla karşıt görüşteki kitleleri meşgul ettiği ve hem Kıbrıs'ın kuzeyindeki hem de Türkiye'deki siyasi ve sosyal bölünmeleri şiddetlendirme motivasyonu taşıdığı anlaşılmaktadır.

Bu grupların, adaylardan Mustafa Akıncı aleyhinde asılsız iddia ve yalan haberlerin (fake news), Kıbrıs müzakerelerine dair doğru olmayan bilgilerin ve halkın bir bölümünü kin ve düşmanlığa sevk etme amacı taşıyan provokatif ve nefret içerikli söylemlerin dolaşıma sokulması gibi stratejileri ön plana çıkarttığı görülmektedir.

Bu strateji doğrultusunda, seçim süreci boyunca Akıncı'nın kişilik haklarına saldırma, Akıncı'yı Türkiye Cumhuriyeti veya Türkiye halkı karşısında konumlandırma ve suni olarak bir Kıbrıslı-Türkiyeli çatışması yaratma amacı taşıyan iletiler paylaşılmış, bu vesileyle ilgili adayın seçmen nezdinde itibarsızlaştırılması arzulanmıştır.

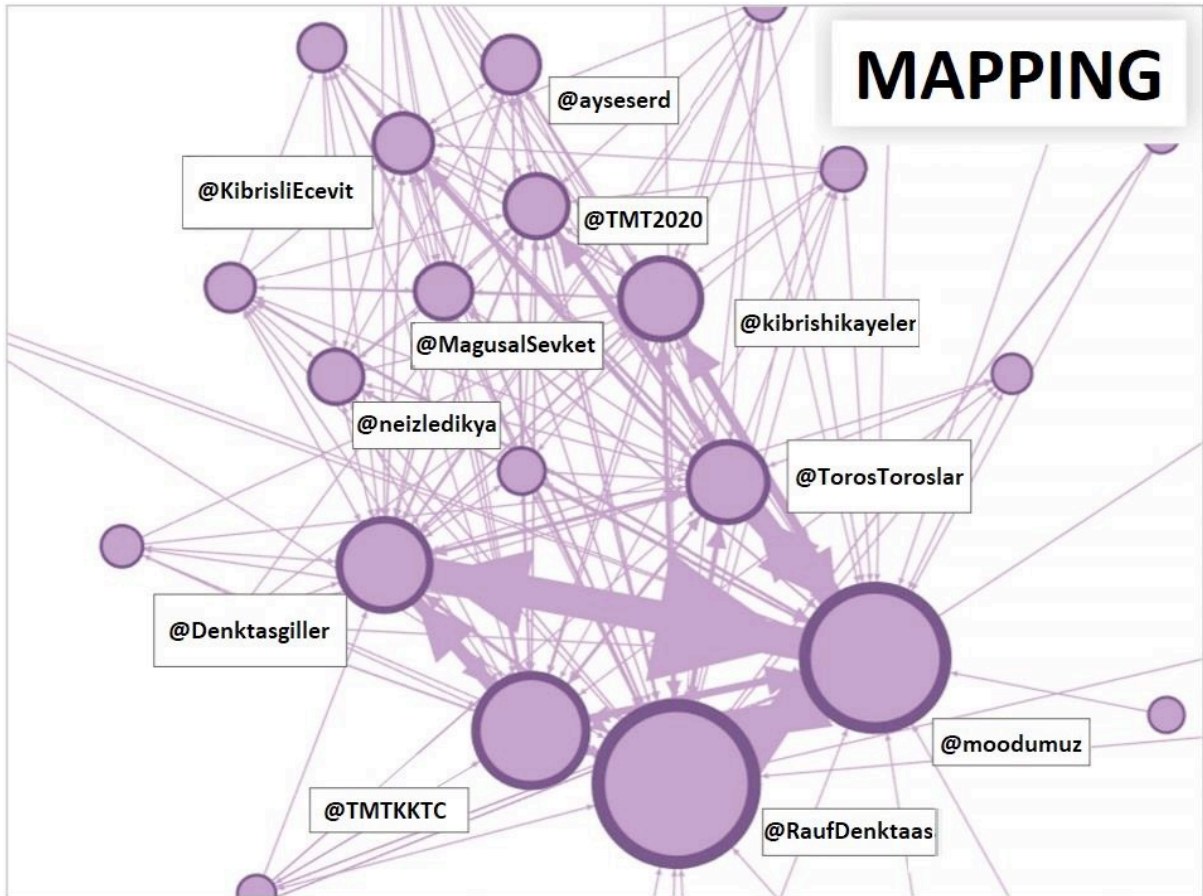
BULGULAR

Aralık 2019 – Şubat 2020 tarihleri arasında Türkiye merkezli onlarca Twitter hesabının açıldığı ve/veya daha önce başka rumuzlar altında farklı motivasyonlarla hareket etmiş hesapların yeniden devreye sokulduğu tespit edilmiştir.

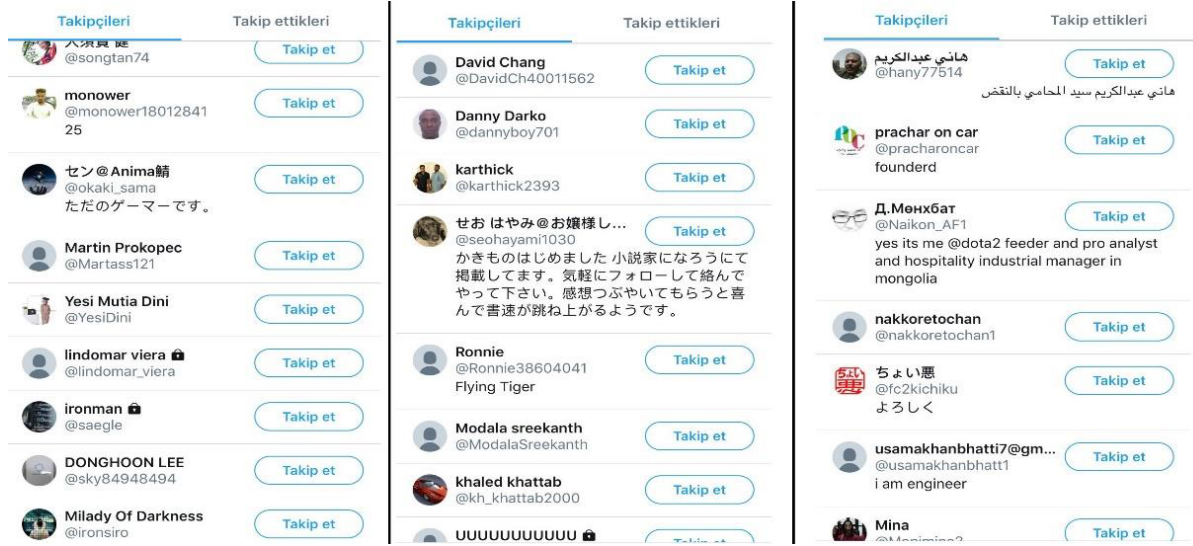
GÖRSEL 1

Bu çerçevede “TorosToroslar, RaufDenктаas, KibrisliEcevit, kibrislimucahit, KibrisTarihi, Denктаsgiller, kibrishikayeler, DOGUAKDENIZ, RUMPOSTASI, MagusalSevket, asenaribogan, neizledikya, ayseserd, DuruKaya96, liderakinci, KenanBzkr, moodumuz” gibi rumuzlara sahip onlarca farklı hesap aynı tarih aralığında faaliyete geçirilmiştir.

GÖRSEL 2

Aynı küme dahilinde hareket ettikleri *mapping* metodu sayesinde belirlenen mevzu bahis hesaplara, yine aynı tarihlerde minimumu 1,000 adet olmak üzere çok sayıda bot/sahte takipçi yüklendiği görülmüştür.

GÖRSEL 3

İltisaklı olmaları haricinde bu hesapların diğer belirgin ortak özellikleri, Kıbrıs temalı paylaşımları ve açık kaynaklardan elde edilen görseller aracılığıyla Kıbrıslı personaya bürünmüş olmalarıdır.

GÖRSEL 4

Aynı dönemde Mustafa Akıncı'nın görev süresi boyunca kullandığı resmi hesabın kullanıcı ismine benzer sahte hesapların açıldığı görülmüş, bu hesaplar tarafından paylaşılan sahte içeriklerle toplumun yanıltılması ve manipüle edilmesi hedeflenmiştir.

GÖRSEL 5

Akıncı aleyhinde asılsız iddia, yalan haber, yanlış bilgi ve nefret söylemi içeren iletilerin kaynağı genellikle Kıbrıslı personaya sahip 'troll' hesaplar olurken, tematik hesaplar ise 'superconnector' görevi üstlenerek bu paylaşımları yaygınlaştırmıştır.

Akabinde tek merkezden yönetilen bot hesaplar sayesinde de bu mesnetsiz iddialar suni bir şekilde Twitter'da trending topic (TT) haline getirilmiş, diğer sosyal medya mecralarında tartışılmış ve Akıncı aleyhinde bir kamuoyu oluşturulması amaçlanmıştır.

Trending Topic (TT) tabelasına girmesiyle birlikte dezenformatif/manipülatif metinler, Türkiye'deki iktidara yakın medya platformları (gazeteler, televizyonlar, internet siteleri) aracılığıyla daha geniş kitlelere iletilerek Akıncı'ya yönelik karalama kampanyaları sürdürülmüştür.

GÖRSEL 6

Kıbrıslı Türklerin en yaygın şekilde kullandığı sosyal medya platformunun Facebook olması ve bu nedenle Twitter'da gündem olan içeriklerin Kıbrıslı Türk seçmene doğrudan ulaşamaması hasebiyle Temmuz 2020-Ekim 2020 tarihleri arasında bu kez Facebook'ta yüzlerce sahte hesap açıldığı tespit edilmiştir.

Facebook'a taşınan manipülatif içerikler, sahte Facebook hesapları aracılığıyla başta Kıbrıs'ın kuzeyinde faaliyet gösteren alım-satım grupları olmak üzere çeşitli mizah, spor, hemşeri gruplarında organize bir şekilde yaygınlaştırılmıştır.

Türkiye'deki iktidara yakın bazı medya kuruluşlarının, Kıbrıslı Türk sosyal medya kullanıcılarını hedef kitle olarak konumlandırarak mevzu bahis mesnetsiz iddiaları "sponsorlu içerik" olarak paylaştığı görülmüştür.

Seçim dönemi boyunca Akıncı haricinde; Akıncı'nın ailesi, yakın çevresi ve Cumhurbaşkanlığı personeli de siber saldırılardan nasibini almıştır. Bu çerçevede "Cumhurbaşkanlığı makamı tarafından bir troll ağı oluşturulduğu" şeklinde asılsız iddialar ve ithamlar ortaya atılmış, Kıbrıs Türk toplumu tarafından tanınan bazı isimler hedef gösterilmiş, bunun sonucunda adı geçenler iftira, ağır hakaret ve tehditlere maruz bırakılmıştır.

AKINCI'NIN ÖRTÜLÜ ÖDENEKLİ ÇETESİ

Ali Bizden
KKTC Cumhurbaşkanlığı İletişim Koordinatörü

Gürdal Hüdaoğlu
Müsteşar

Cenk Gürçağ
(Özel Kalem)

Atıf Müezziner
Seçim, İletişim ve Strateji Uzmanı

Meltem Onurkan Samani
Cumhurbaşkanlığı Siyasi İşler ve Tarih Özel Danışmanı

Barış Burcu
(Sözcü)

Erhan Erçin
Diplomasi ve Ağ Özel Danışmanı

Bertan GÖRÜŞ
Seçim Kampanya Görevlisi

TROLLER

@stet1sa1 @Arammojtabi @AlevAnl @uglyturtleduck @alisan_58 @Kibrisiyik2018
@goulchakir @munurordali @kefkeff @ustasiyim61 @uyuyanuyuklayan @Afrandez_
@TheocharousH @emrahthepolitic @EsraAygin @tekmann_ali @TubiArici @GuvenNalbant

YANDAŞLAR

@barbarosansalfn @mertkancyp @MahmutAnayasa @Aysemden @RecepMarasi @oguc_mehmet
@alloglu_ayse @guneyindeyzezi @allkismir @Ulasrebel @evrendede @KemalBaykalli

GÖRSEL 7

Dönemin Cumhurbaşkanlığı İletişim Koordinatörü Ali Bizden, dönemin Cumhurbaşkanlığı Sözcüsü Barış Burcu ve dönemin Cumhurbaşkanlığı Siyasi İşler ve Tarih Özel Danışmanı Meltem Onurkan Samani başta olmak üzere; Akıncı'nın ekibinde yer alan, seçimlerde Akıncı'ya desteğini açıklayan veyahut adada Birleşmiş Milletler (BM) parametreleri çerçevesinde bir çözümü arzuladığını beyan eden gerçek kişiler de ağır hakaret, iftira ve tehditlerden oluşan baskı, zorbalık ve sindirme politikalarının doğrudan hedefi olmuşlardır.

SOSYAL MEDYA RAPORU SONUÇLARI

Sosyal medya platformları üzerinden gerçekleşen algı ve etki operasyonları dünyanın her yerinde, başta demokratik seçimler olmak üzere bireyleri, toplumları, ekonomileri ve siyasi sistemleri tehdit etmektedir.

Amerika Birleşik Devletleri (ABD) 2016 Başkanlık Seçimleri esnasında bazı sahte sosyal medya hesaplarının seçimleri manipüle etme amacıyla kullandığı, 2017 ve 2018 yıllarında uluslararası basın ve çeşitli resmi otoriteler tarafından defalarca dile getirilen iddialar arasında yer almaktadır.

Bu iddialara göre; Rusya Federasyonu (RF) otoriteleri tarafından devreye sokulan troll hesapların, başkan adayları Hillary Clinton, Marco Rubio, Ted Cruz ve diğer Demokrat Parti figürleri aleyhinde manipülatif ve dezenformatif bilgileri kamuoyuna sunarak ABD'nin eski başkanı Donald Trump lehine bir algı yaratma çabasında oldukları dile getirilmiştir.

Benzer bir tartışma 2017 Fransa Genel Seçimleri esnasında da vuku bulmuş, sosyal medya platformları üzerinden dolaşıma sokulan yalan haberlerin ve bazı dezenformatif metinlerin seçim sonuçlarını etkileme amaçlı spekülasyon bir enformasyon akışı sağladığı ifade edilmiştir.

Aralık 2019 tarihinden KKTC Cumhurbaşkanlığı Seçimleri'nin gerçekleştiği Ekim 2020'ye kadar, Kıbrıs Türk toplumunun siyasi tercihlerini yönlendirmeye çalışarak manipülasyon yaratmayı amaçlayan sistematik bir dizi sosyal medya operasyonuna dair somut ve inandırıcı bulgular söz konusudur.

Gerçekleştirilen bu sanal operasyonlar; bilhassa Mustafa Akıncı'yı, yakın çevresini, dönemin Cumhurbaşkanlığı ekibini hedef almakla birlikte; iki toplumlu ve iki kesimli bir federasyon temelinde Kıbrıs'ta çözümlü savunan Kıbrıslı Türk ilerici figürleri de sindirme amacı taşıdığı görülmüştür.

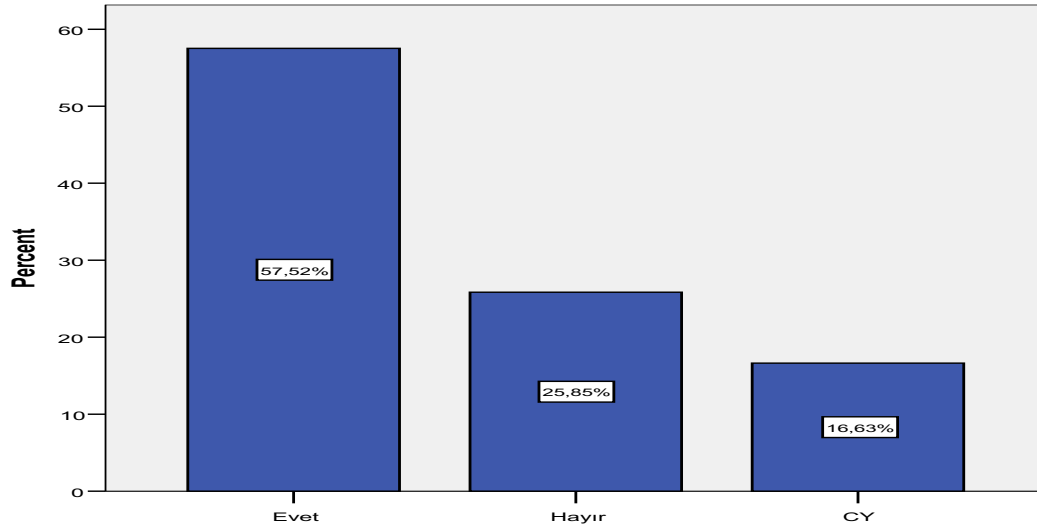
Gözlemler ve elde edilen teknik bulgular; bahsedilen sosyal medya operasyonlarının adadışı kaynaklı ve eşgüdümlü olduğunu; Türkiye'deki iktidara yakın bazı medya organları, figürleri ve sosyal medya hesapları tarafından yaygınlaştırıldığını ortaya koymuştur.

VATANDAŞLARLA YAPILAN ANKET

Bu çalışma, Göç, Kimlik ve Hak Çalışmaları Merkezi (CMIRS) tarafından, Aralık 2020 döneminde 500 kişi ile telefon anketi şeklinde yürütülmüş olan, her üç ayda bir düzenli olarak gerçekleştirdiği çalışmanın devamıdır.

Bu ankette katılımcılara, cumhurbaşkanlığı seçiminde Türkiye tarafından müdahale olup olmadığı sorulmuştur. Katılımcıların 57.52%'si Türkiye'nin cumhurbaşkanlığı seçiminde müdahalesi olduğunu düşünmektedir.

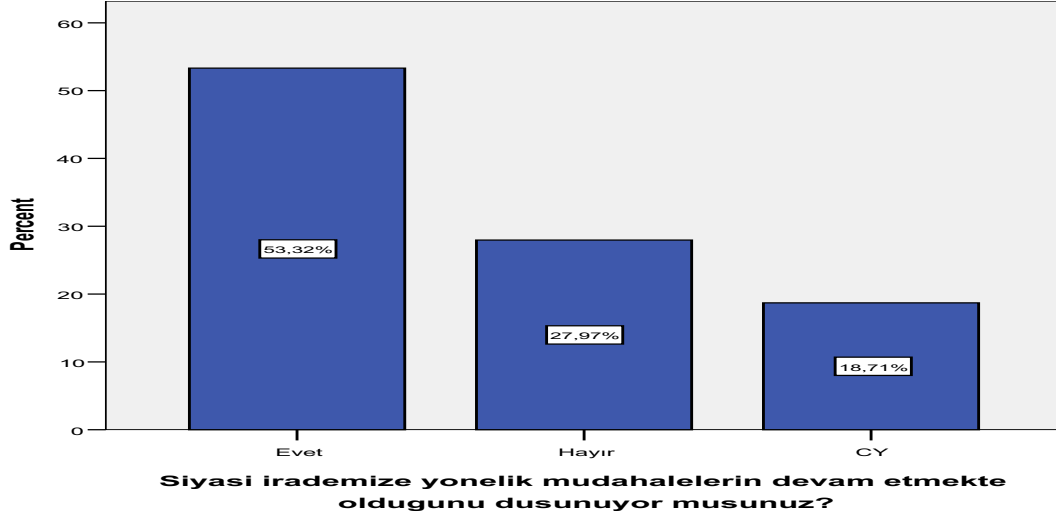
Cumhurbaşkanlığı seçimine Türkiye tarafından müdahale edildiğini düşünüyor musunuz?

Cumhurbaşkanlığı seçimine Türkiye tarafından müdahale edildiğini düşünüyor musunuz?

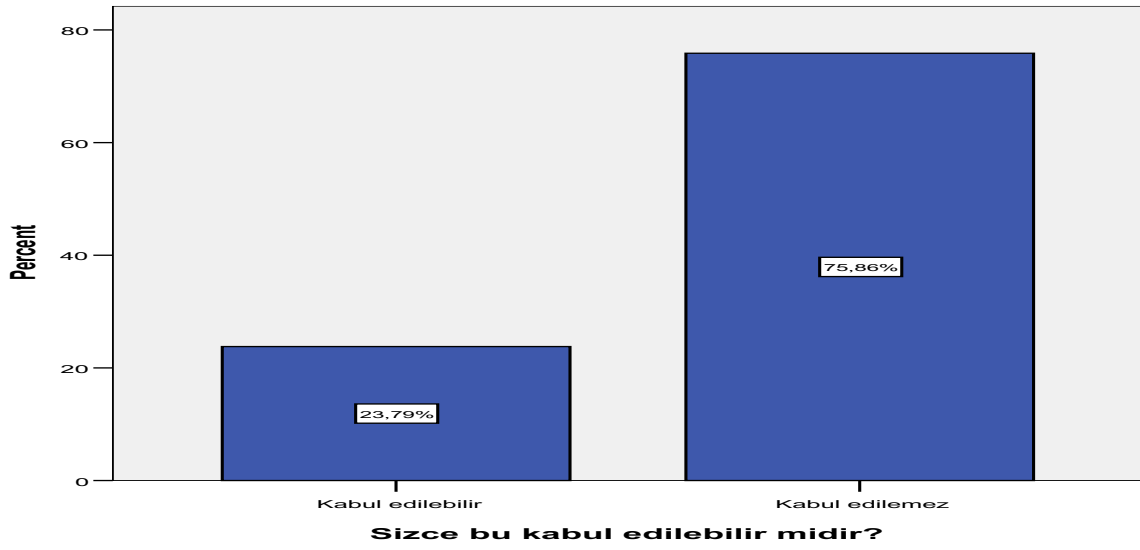
Katılımcıların 53.32%'si siyasi irademize müdahalenin devam etmekte olduğunu düşünmektedir.

Siyasi irademize yönelik müdahalelerin devam etmekte olduğunu düşünüyor musunuz?

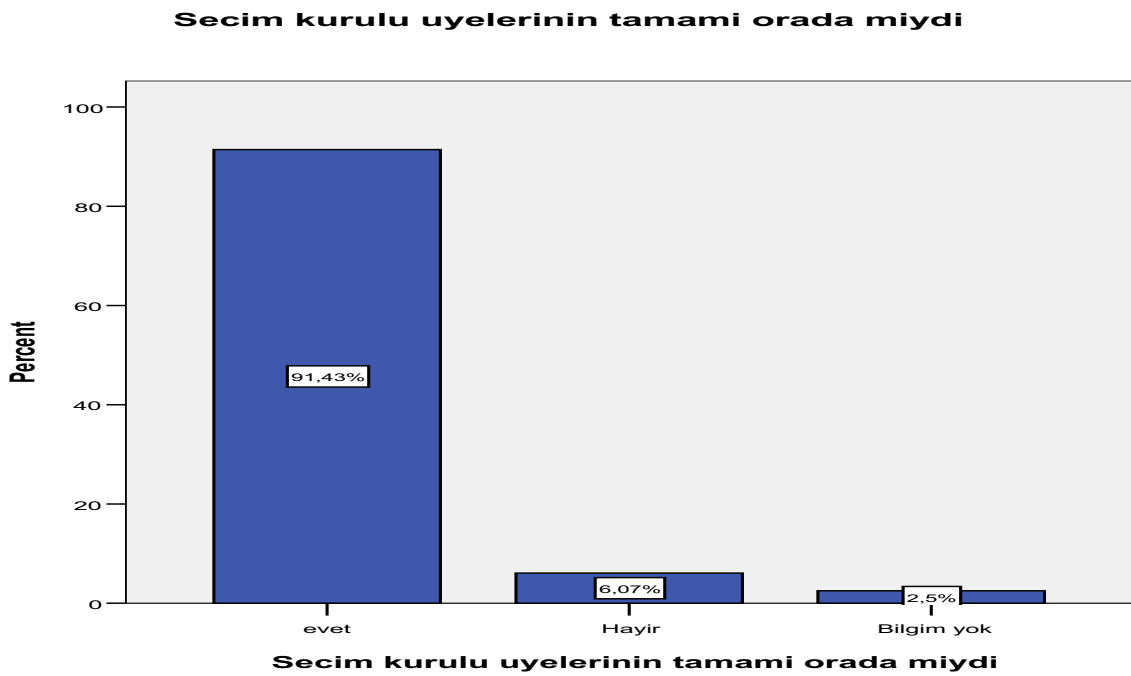
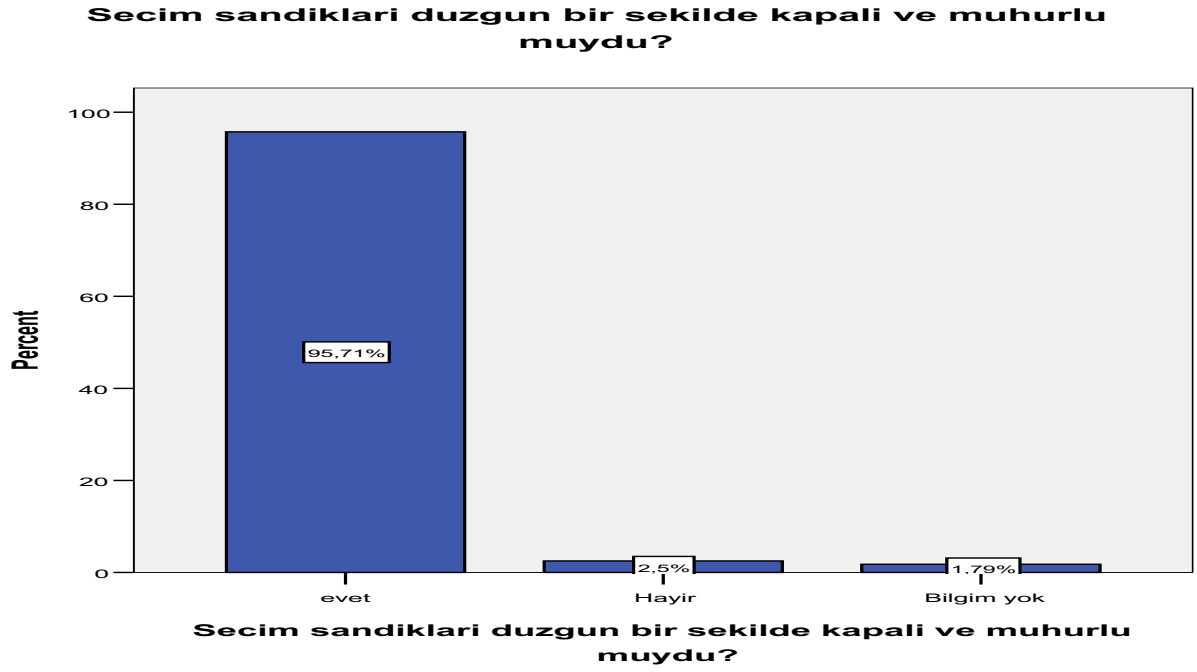
Katılımcıların 75.86%'sı siyasi irademize müdahalenin kabul edilemez olduğunu belirtmiştir.

Sizce bu kabul edilebilir midir?

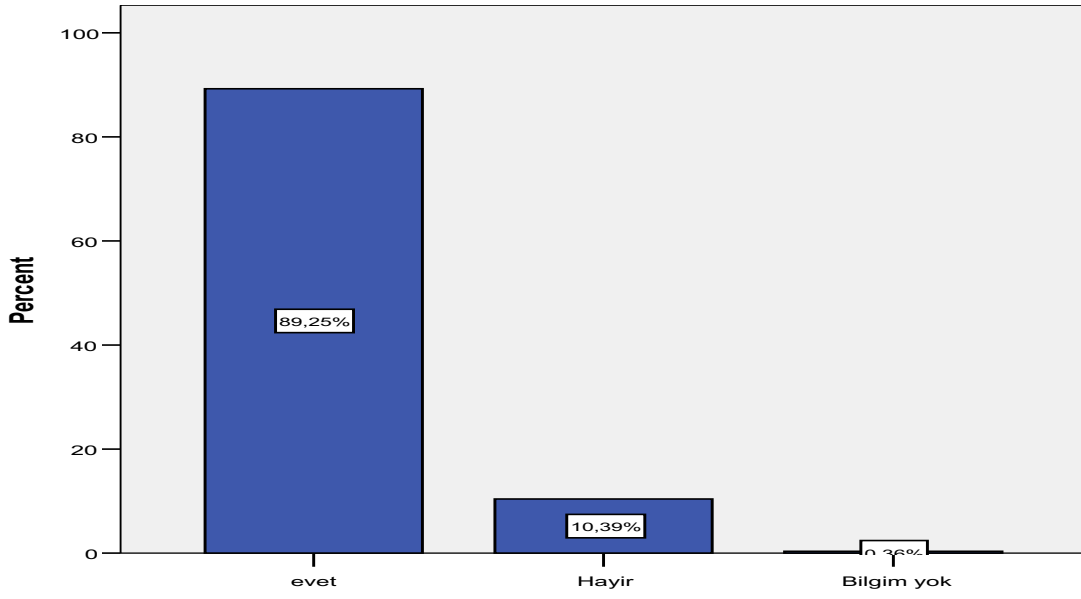

SANDIK GÖREVLİLERİ İLE YAPILAN ANKET:

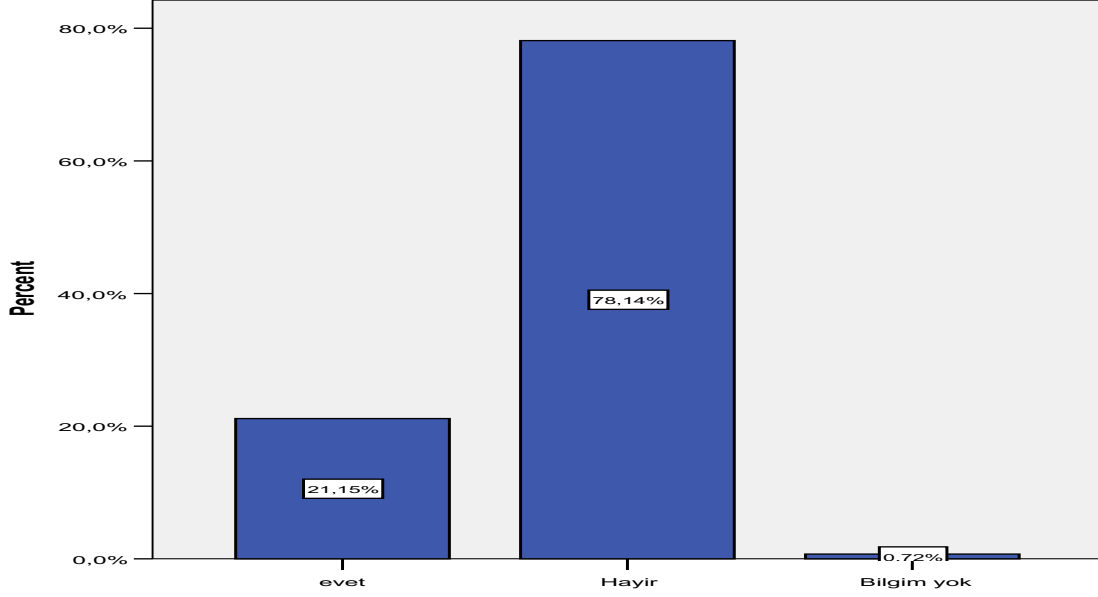
Bu çalışma toplam 280 gözlemci ile telefon anketi şeklinde gerçekleştirilmiştir.

Secim gozlemcileri secim sonrasinda oy sayimi icin iceriye alindi mi?

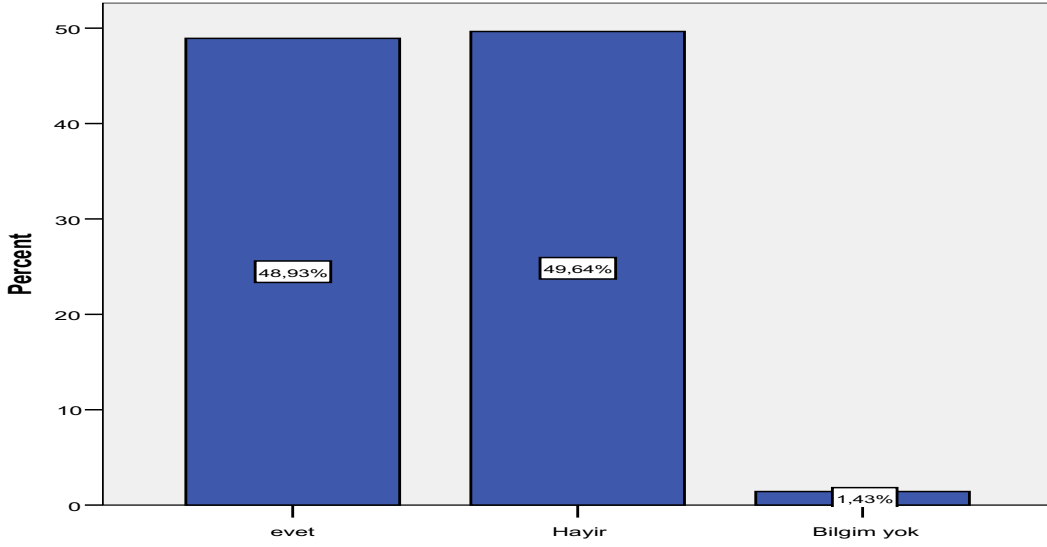

Secim gozlemcileri secim sonrasinda oy sayimi icin iceriye alindi mi?

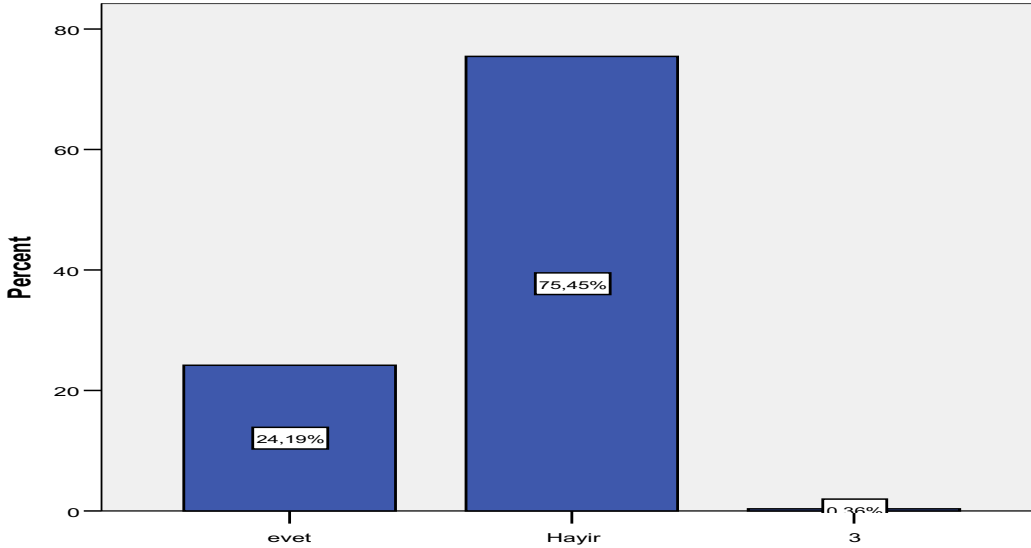
Secim aninda sandikla ilgili dikkatinize gelen problemler oldu mu?

Oy verme sirasinda sandik binasi yakinlarinda kalabaliklar, kampanya veya insan toplamaya yönelik faaliyet oldu mu?

Oy verme sirasinda sandik binasi yakinlarinda kalabaliklar, kampanya veya insan toplamaya yönelik faaliyet oldu mu?

Sandik binasi cevresinde dikkatinize gelen sorunlar yasandi mi?

Sandik binasi cevresinde dikkatinize gelen sorunlar yasandi mi?

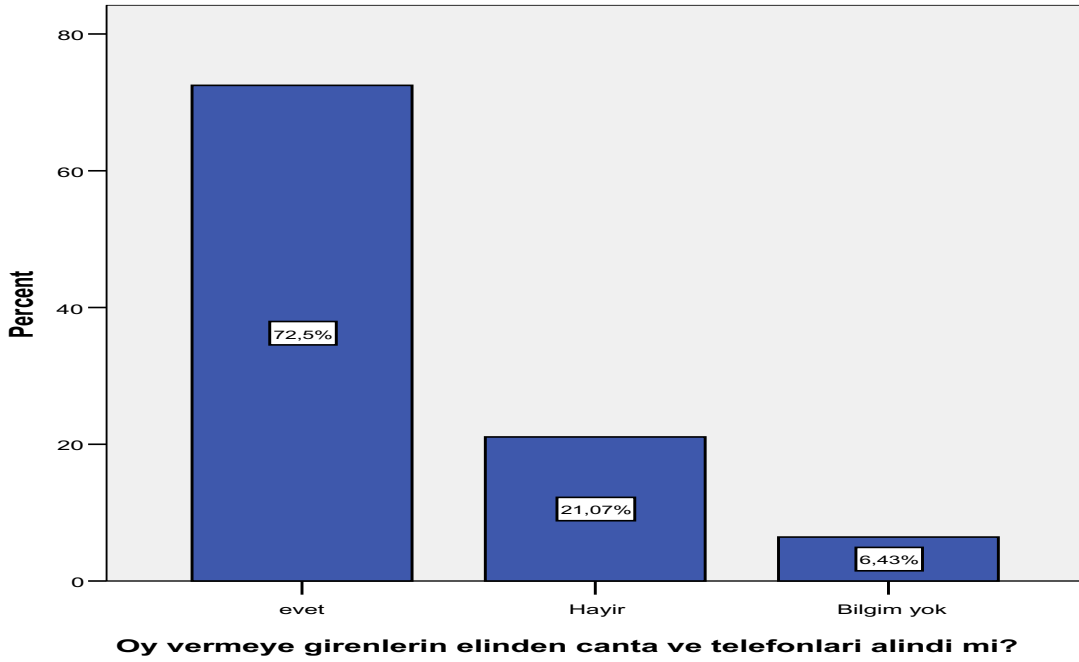
Bu sorunlar şöyle sıralandı:

- Atatürk İlkokulunda UBP'li muhtar kapıdaydı yönlendirme yaptı.
- Tatar'ın adamları bariz şekilde baskı kurdular.(sözlü)
- Türkay Tokel ve UBP elemanları Barış ve Özgürlük ilkokulu önünde tehdit ettiler. Para dağıtıldı. Kimlikleri bir gün önce toplatıldı.
- UBP'liler baskı kurdu. Oy sayımında sorun yarattılar, masa koydular

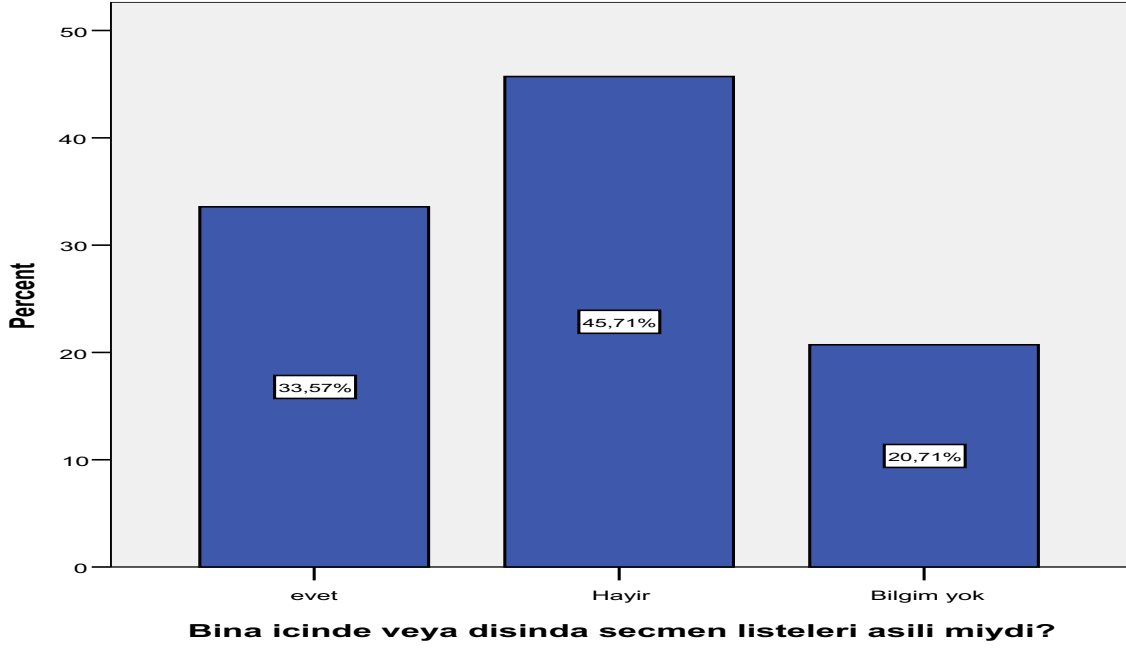
- 2000 Tl dağıtıldı (13 numaralı sandık)
- İkinci turda CTP gözlemcisi alınmadı
- UBP taraftarları halka algı yaratıyorlardı. Sert bakışlar ve psikolojik baskı uyguladılar
- Çok fazla kalabalık vardı
- Hemen yan oda YSK idi
- UBPliler gelenlerle konuşup kendi taraflarına oy çekmeye çalışıyordu
- Olgun Amcaoğlu bulunduğum okulda idi. Motorlu bir genç tarafından gelen insanlar için Olgun beye bilgi aktarılıyordu. Olgun bey belirtilen kişilerin isimlerini not alıyordu.
- Oradaki UBPliler topluluk gelen halka sürekli konuşup kendilerine oy vermeleri için ikna etmeye çalıştı.
- Maliye Bakanı geldi, saat 5:30da bir kalabalık yaşandı
- Kalabalık aileler oradaki temsilciler tarafından karşılandı. Ellerinde listeler vardı.
- Kişi kayıtlı olduğu sandık dışında başka bir sandıkta oy kullanmaya çalıştı. Müdahale ettim. CTP tarafından tehdit edildim. İlgili avukata bilgisini verdim.
- Bir polis memurunun insanları karşıladığına tanık oldum ve inanıyorum ki para dağıtımı konusunda bir usulsüzlük yaşandı. Seçim listeleri bazı kişilerin ellerindeydi
- Fotoğraf çekildi
- UBP temsilcisiyle tartışma yaşandı. Salonda sadece 2 temsilci bırakıldı
- Para dağıtıldı. Kurtuluş İlkokulu sandık 19
- Para dağıtıldı. Mahmut Özçınar tarafından. Akçay no 2
- Seçmen listeleri dışarda olup gruplar halinde insanların aranması.
- Görevlilerin aday desteklemesi
- Salon görevlisi UBP gözlemcisi dışarıdaki görevliye liste ilettiler. Gelmeyenlerin getirilmesi sağlandı
- UBP temsilcisi liste ile oturdu, gelmeyenlerin bigisi verildi. iskele merkezde itiraz edildi. Yesilköy'de kavgalar çıktı. Oy sayımında baskı yapıldı. UBP ağırlıklı karar çıktı
- Sandık başkanı (UBP'li) telefonda sohbet ediyor, müdahale edildi, görevden alındı.
- UBPliler temsilci elinde kağıt ile gelen kişi kontrolü yapıyordu. Gelmeyenleri telefon ile aradıklarını düşünüyorum. Gelmeyen isimleri sorup gelmeleri bekleniyordu.
- Oy sahteleme, tehdit, santaj, oy satın alma.
- UBP temsilcileri kağıtlar ile insan isimleri ile kontrol yapıyordu ve bununla oy toplama çalışması içerisindeydi.
- Liste çalışması yapıldı. YSK'yı aradık ulaşamadık
- bazı şahısların oy kullanımını öncesi ve sonrasında gizli konuşmalar yürüttüğünü gözlemledim
- Ellerde listeler ile kontrol yapıldı.
- Bazı kişilerin gruplar halinde gelen insanlara 'Güneşi söndürmeyin' ve ' Güneşe oy verin' sözleri söylemeleri. telefon üzerinde bir bakanın iş tamamsa ödemeyi yapın şeklinde seçim ile ilgili bir konuşmasına şahit oldum

- Gönderilen mühürlerin arkası bantlı gönderilmişti. görevliler bu bandı çıkardı. mühürün tersi ile vurulmuş oylar vardı.(Kuruova)
- Listeler yaptılar, daha önce para verdikleri insanlara baskı yaptılar. polis dağıttı.
- UBP temsilcileri listeleri ile seçmen takibi yaptı.
- Müdahaleler vardı. dışarıda listeler gezdi. farklı katlanmış oylar vardı.
- içeriden dışarıya isimle verildi ve dışarıda konuşulan gruplar gelmeyen kişileri tek tek aradı. her seçim dönemi aynı kişiler aynı partiden isimler aranmaktadır.
- insanların partiler tarafından yönlendirilmesi, dış taraftaki kapılarda 'anlastığımız gibi' söylemlerin aileler ve parti temsilcileri arasında geçmesi, küme küme insanların oy kullanmaya getirilmesi ve çeşitli telkinlerin yapılması.
- UBP mensuplarının ellerinde listelerle gelmeyen insanları kiralık araba kullanarak evlerinden aldığını gördüm.
- Parti temsilcilerinin insanları oy kullanmak için evlerinden alıp, sandık alanına getirdiğini gördüm.

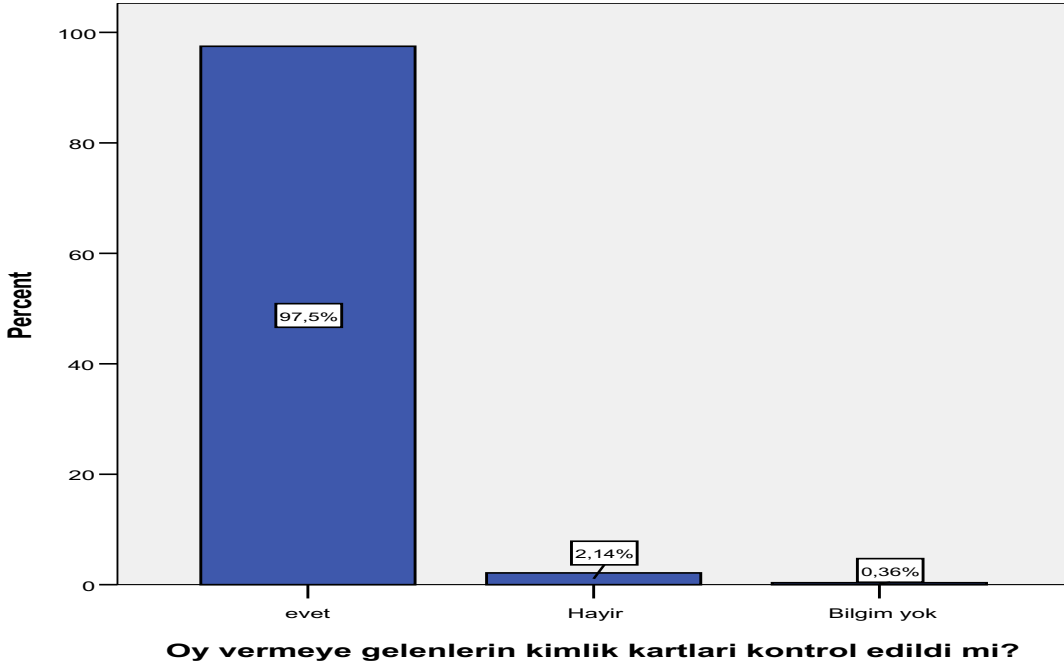
Oy vermeye girenlerin elinden canta ve telefonları alındı mı?

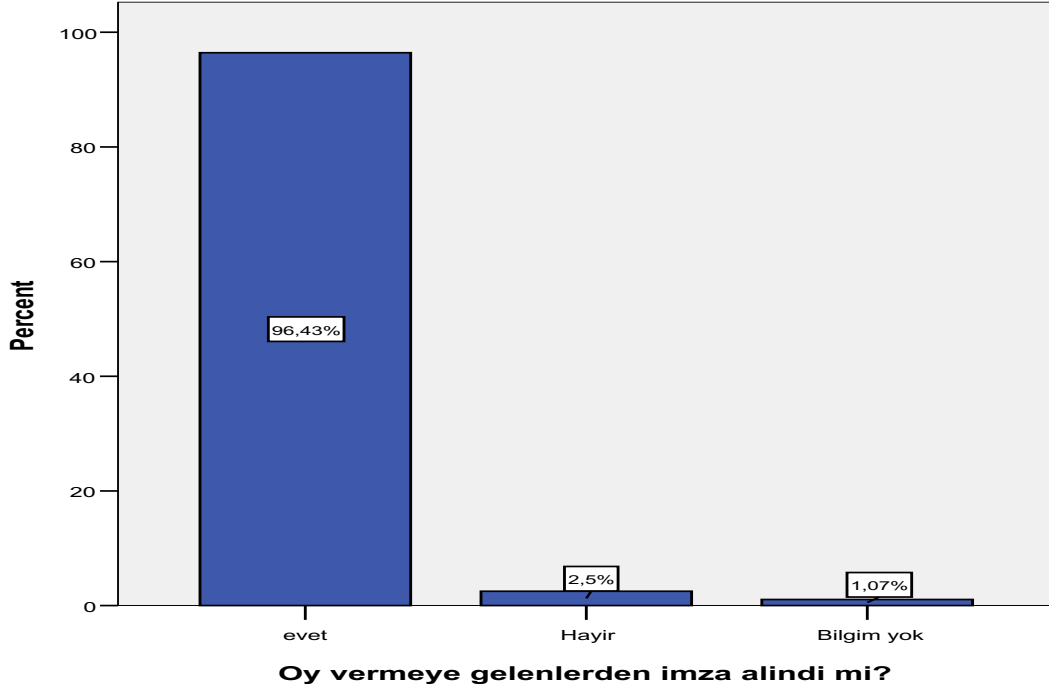
Bina icinde veya disinda secmen listeleri asili miydi?

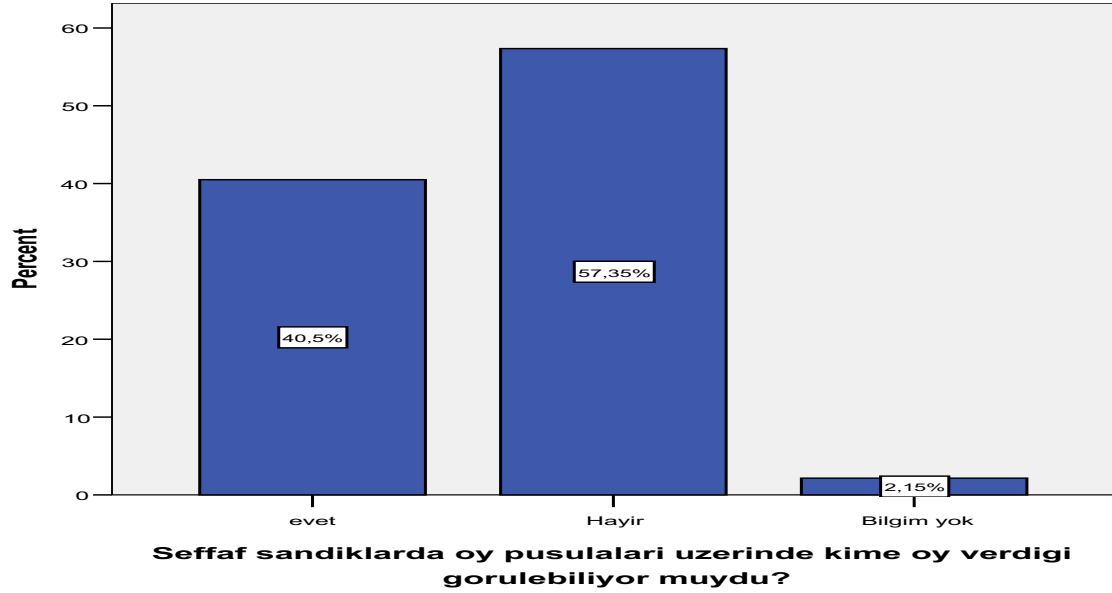
Oy vermeye gelenlerin kimlik kartlari kontrol edildi mi?

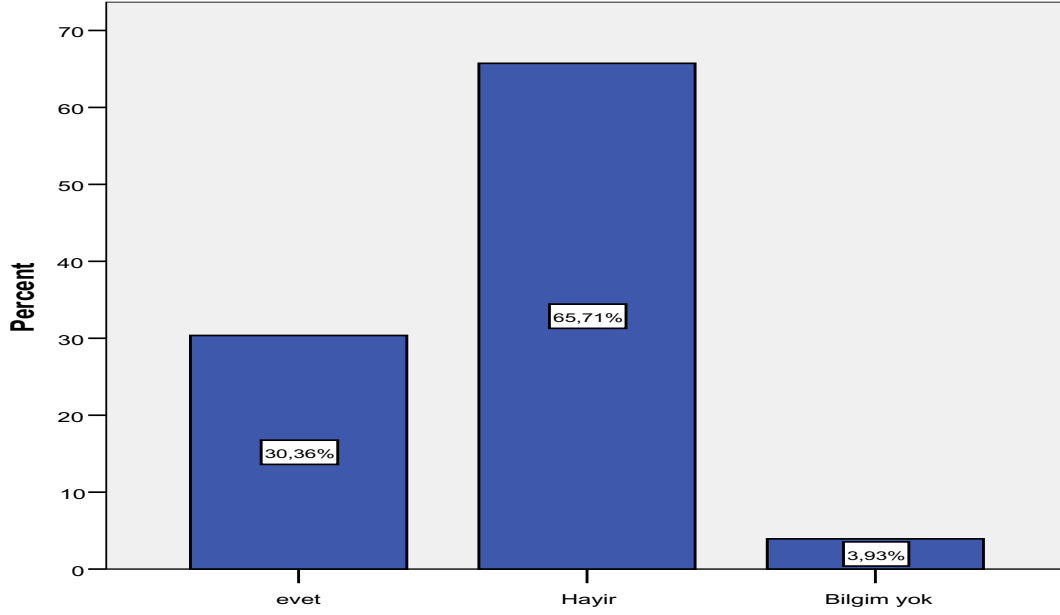
Oy vermeye gelenlerden imza alindi mi?

Seffaf sandiklarda oy pusulalari uzerinde kime oy verdigi gorulebiliyor muydu?

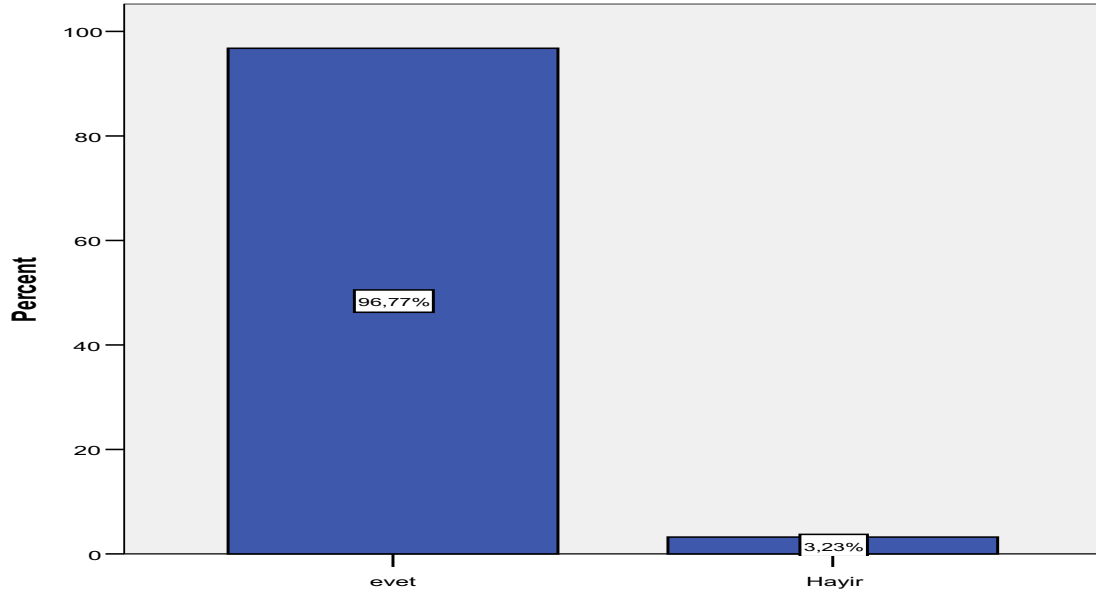

Ayni kisinin birden fazla secmeni sandiga getirmesine tanik oldunuz mu?

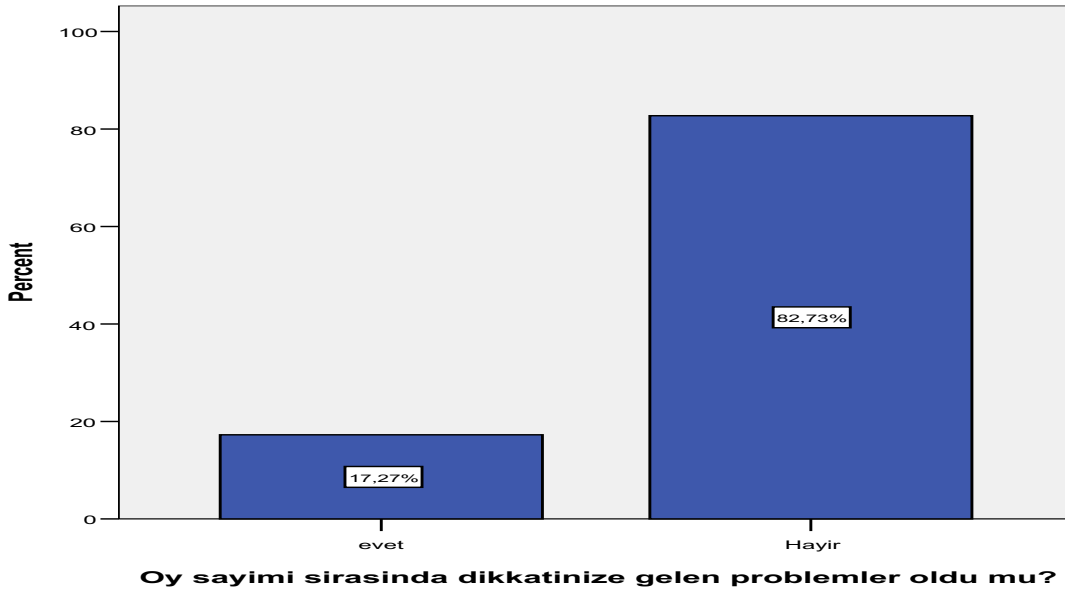
Ayni kisinin birden fazla secmeni sandiga getirmesine tanik oldunuz mu?

Sizin oy sayiminda gozlemci olmaniza izin verildi mi?

Sizin oy sayiminda gozlemci olmaniza izin verildi mi?

Oy sayimi sirasinda dikkatinize gelen problemler oldu mu?

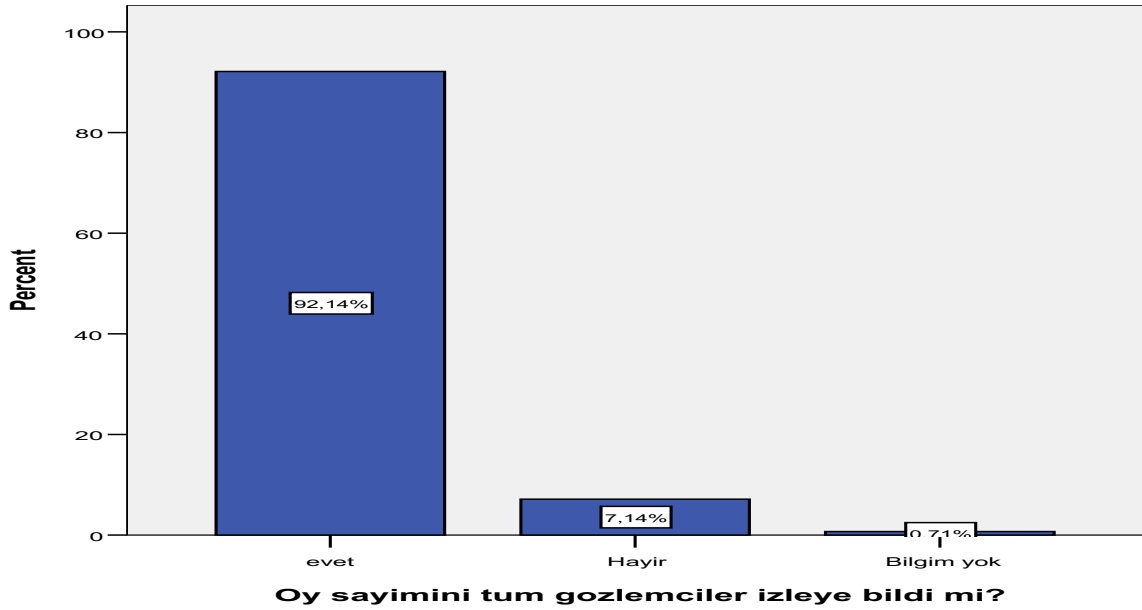

Bu sorunlar şöyle sıralandı:

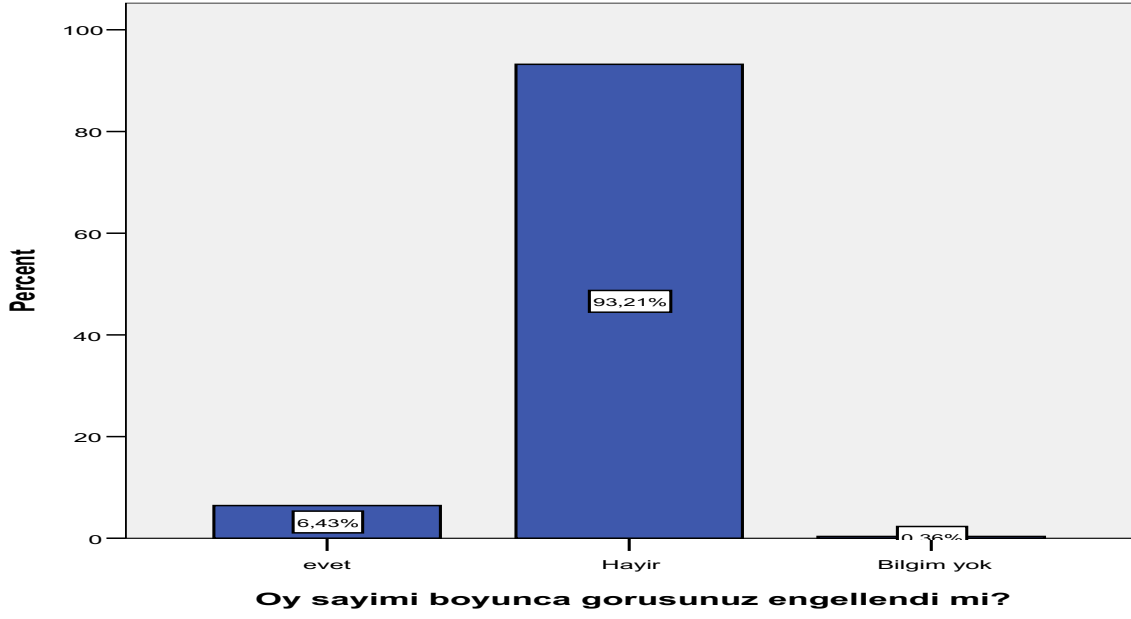
- Uzak bir mesafeden izleyebildi.
- İçeriye koymadılar masa koyup izledik.
- Tatar destekçileri çift mühürlü pusulaları saydırmak için baskı kurdular, polisi uyardım Sorun çözüldü.
- Oy sayimi sirasinda oylarimiz geçersiz sayılmaya çalışıldı karsi taraf itirazi ile fakat müdahale ettik büyük bir sorun olmadı.
- Karsi taraftan 20 kisilik grup itirazlara ses kalabaligi, kavga ve tartisma çıkardılar.
- UBP gözlemcisi sandik başkani ile oy saymaya kalkti müdahale ettim. Böyle biseyin mümkün olmadığını söyledim. onlarda bu tavrından döndü.
- Tartismalar oldu. Disaridan içeriye baskalari girip müdahale edilmeye çalışıldı.
- Çift mühürlere itirazlar geldi, el kayması olarak. baskana bu konuda baskı oldu.
- 1 çift mühür sandik başkani kabul etti. Geçmemesi gereken pusulayı geçirtti. Oy sayimi bittigi an son anda bu geçersiz olması gereken oyu geçirtti.
- Farkli sandiklarda, farkli sayım yöntemlerinin kullanılmış olması.
- içeriye alınmadık. Kalkanki 24 nolu sandik
- Uzak oturtular, sonra yaklaştık
- Acele ile yapıldı. Gözlemlemeye fırsat tanınmadı.
- YDP kaos ve huzursuzluk çıkardı.
- CTP gözlemcisi ile tartışıldı
- Yurtdisinda yasayanlar adına oy kullanıldı, itiraz kabul edilmedi.
- ilk turda gözlemci olmama rağmen ikinci turda iki gözlemci geldiginden covid 19 gerekçe gösterilerek içeriye alınmadım.

- UBP gözlemcileri ve temsilcileri ellerinde bulundurdukları listelerle oy kullanmaya gelenlerin önünü kesip kontrol sağlamaya çalışıyordu.
- Hızlı sayım ve itirazlar dikkate alınmadı
- Hızlı sayım
- Çift (2 tane) iç içe pusula çıktı. 1 tanesi kabul edildi diğeri yakıldı. her ikisinin yanması gerekirdi.
- Farklı katlanmış oylar (işaret)
- Örgüt başkanı ve muhtar neden geldiğini sordu. Gözlemci olduğumu söyledim, üzerime yürüdüler ve polis subayı geldikten sonra bu sorun çözülmedi. Sayımda gözlemci olmadım. (biz usülsüzlük mü yapacağız dediler.)
- UBP gözlemcileri asilsiz iddialarda bulunup sandık başkanına bu oya saydırdılar.
- Alsancak bölgesinde mahkeme yargıçlarının gözlemciler ve temsilciler arasındaki farkı açıklamak zorunda kalmış olmaları.

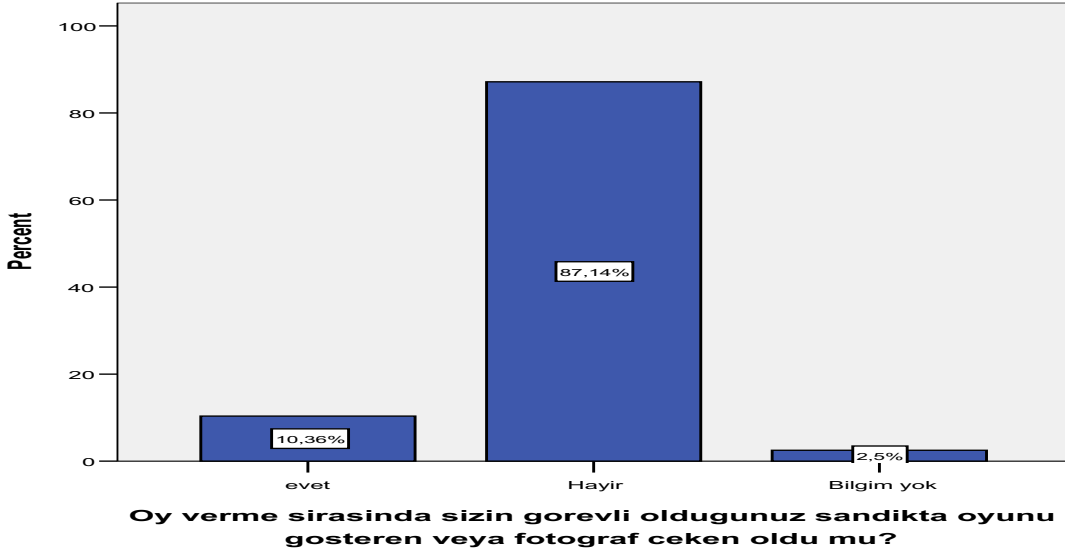
Oy sayımını tüm gözlemciler izleye bildi mi?

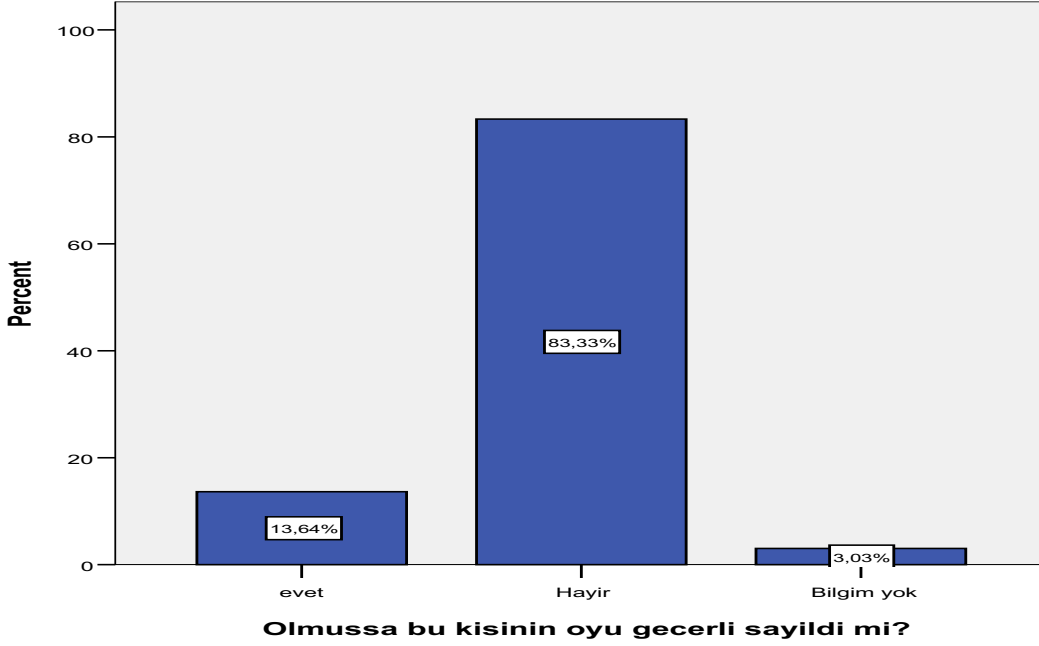
Oy sayimi boyunca gorusunuz engellendi mi?

Oy verme sirasinda sizin gorevli oldugunuz sandikta oyunu gosteren veya fotograf ceken oldu mu?

Olmussa bu kisinin oyu gecerli sayildi mi?

Diğer yorumlar:

- Yapacakları şeyleri insanlara dayattılar. Gönyeli belediyesinde Ersin Tatar kısa konuşma yaptı. 9 Eylülde Taçoy insanları tek tek konuşarak yönlendirdi.
- Akinci'nin arkasında bulunan mühürden dolayı seçmen oy kullandığında çift mühür diye müdahale oldu. Ama çözüldü ufak bir tartışma ile.
- UBP nin ağırlıklı olduğu ve 'biz alacağız bosuna uğrasmayın' söylemleri yasandı.
- 2. seçimde bir kişi kimliksiz geldi müdahale ettim. çünkü köy bölgesi olduğundan onlar bunu uygun gördüler. Fakat ben usulüne uygun olması için müdahale ettim ve kimliği verdi.
- YSK nin daha fazla ilgilenmesini beklerdim. Ellerinde listelerle olanlara müdahale düzgün bir şekilde olmalıydı. Polis bu durumlara düzgün bir engel yapmadığını ve görevini yerine getirmediği kanısındayım.
- Yukarıda sıralanan sorunların oy kullanma sırasında Yenyüzyıl Anaokulunda tanık oldum.
- Oylar içine atılmadan imha edildi.
- Balala ve Sipahi de gözlemci yoktu.
- Görevli olduğum sandık numarası 1. sandık idi. gelen raporlama kağıdında 30. sandık yazıyordu. raporladım ilçe seçim kurulu arandı ve el ile değişmesi söylendi. Böyle bir şeyin mümkün olmadığını belirttim ve ardından savcı ile bizim sandığımıza ilişkin rapor kağıdı getirildi. Bunun müdahalenin bir parçası olduğunu düşünüyorum.

- UBP'li temsilci içeride oy verme sırasında oturuyordu. elindeki liste ile gelenleri takip ediyordu.
- Polisin insanların üzerinde kurduğu bir gerginlik havası hakimdi.
- 2. turda Yedidalga sandık no:24 te saat 10:30 da ek seçmen listesi getirildi. Oy kullanım esnasında ve bu ek seçmen listesinde asker kökenli şahısların olduğu kanısındayım. itirazda bulundum fakat kabul edilmedi. Ek seçmen listesinde bulunan ilk sıradaki ismi yalnızca aklımda tutabildim. gerekli bana verilen ilgili avukatlara ulaştım aynı zamanda Tacan Reyna Bey'e sosyal medyada bu durumu anlattım
- Diğer sandıklarda gözlemci arkadaşlar engellendi.
- içeriye alınmadık pencereden izlemek zorunda kaldık.
- ikinci turda sayımda gözlemciler degistirildi (baskan hariç) ikini turda gelenler UBP destekçileri idi ve bazı geçersiz oyların sayılması için çaba gösterdiler fakat başkanın demokratik olmasından sakınarak bu uğrastan vazgeçtiler.
- Sandık kurulu başkanı, mühürün tersiyle vurulan oyları kimin vurduğunu biliyordu.
- Para dağıtılan insanlar takip edildi.
- Bazı sandık görevlileri ile UBP taraftarının konuştuğunu gördük ve müdahale ettik.
- Oyunu sesli söyledi gösterip sandığa attı. geçerli sayıldı.
- Şeffaf sandıklarda çok bariz atılan pusulalar görüldü oy veren kişi kim olduğu. Gözlemci olmak için içeriye alınmada güçlük çekim.
- Sandık görevlileri her seçim aynı kişilerden oluşuyor, hatta görevli polisler de aynı kişiler. Bu şahıslar belli örgütlerin içindedir.
- Yabancı kişiler oy verme sürecinde sürekli isim sordular.
- Şeffaf sandıklarda oylar açık ve net görünmesi insanlar üzerinde baskı oluşturdu.
- Yüzünü ilk defa gördüğüm insanlar oy vermeye geldi.
- UBP milletvekilleri insanları sandıklara tasidılar, herkesi tek tek arayıp sandığa getirdiler.
- UBP temsilcileri (denetçisi) sabahtan itibaren salona alındı ve içki servis edildi.
- YSK'nin seçim kurulu üyelerini ve başkanların seçerken çok dikkatsiz olduğu, bu insanların tarafli tuttuğu.
- Sandık başkanları ve polislerin tarafsız olması gerekirken UBP gözlemcilerine ayrı davrandıklarını gördüm. hatta YSK tarafından yemek almalarına rağmen UBP de yemek servisi yaptı.
- Seçim kurulu üyelerine hangi oyların geçerli olup olmadığını biz söylemek zorunda kaldık.
- Oyların polis değil sandık görevlileri tarafından tasındığını gördüm.